

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ



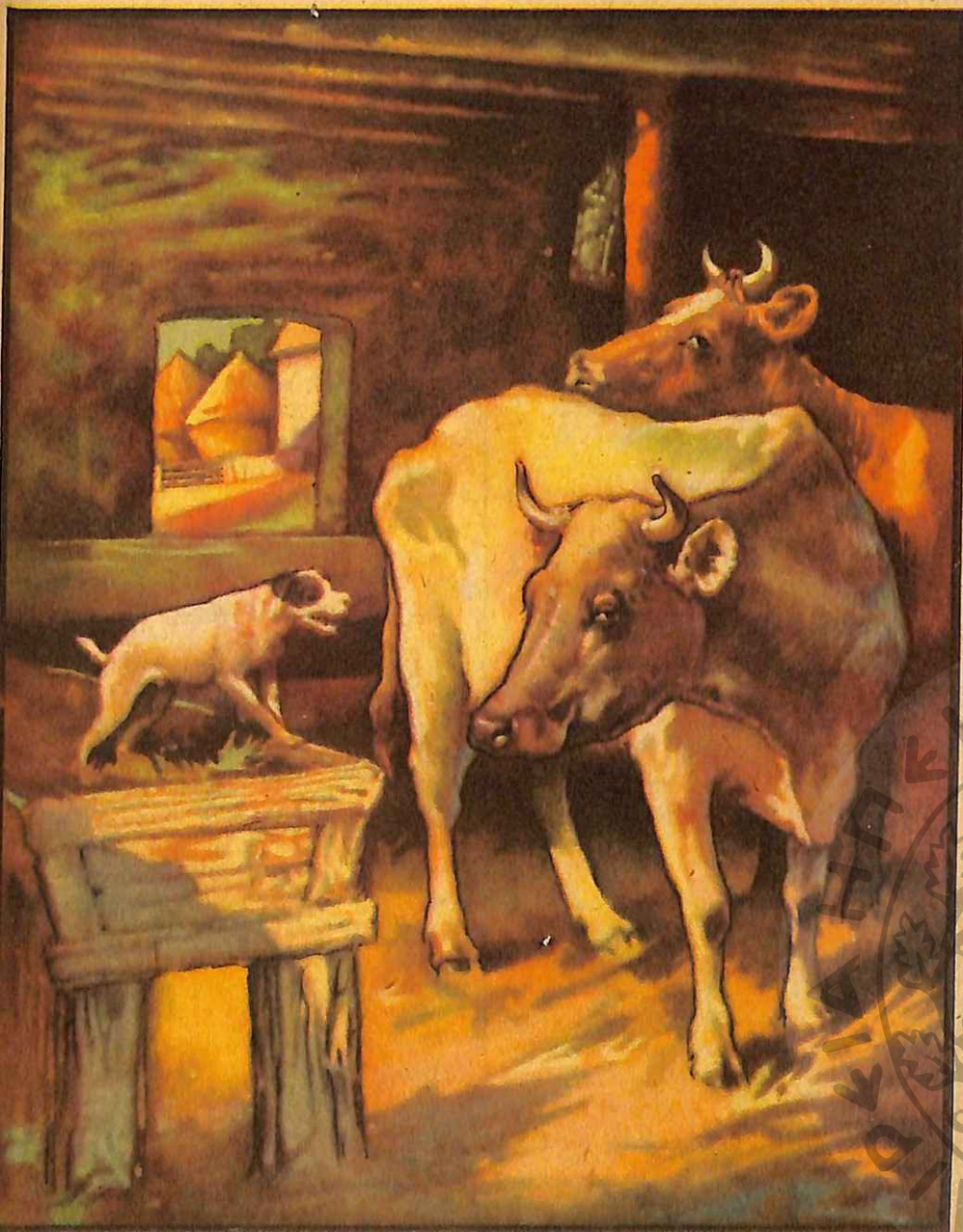
Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος

Ἀθήναι, 26 Ἰουλίου 1947

Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 30

Αἰσῶπειοι μῦθοι

ΚΥΩΝ ΕΝ ΦΑΤΝῇ



Μιά φορὰ κι' ἕναν καιρὸ
μακρυνὸ στ' ἀλήθεια
ποὺ μᾶς ἔλεγε ἡ γιαγιά
παραμῦθια.

Καθισμένη γελαστὴ
στο μιντέρι
μὲ τ' ἄδράχτι στο δεξι
προκομμένο χέρι.

Ἐνα τεμπελόσκυλο
— ἦταν καλοκαίρι
καὶ τὸ κάμμα περισσὸ
σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη.

Ξάπλωσε μὲς στο παχνί
ποὺ σανὸ μυρίζει
κι' ἄρχισε μακάρια
πιά νὰ ροχαλίζει.

Ἦουχία γύρω του
τ' ἄλλα ζᾶ ἀλωνίζουν
κι' οἱ τσιτζίκιοι τραγουδοῦν
καὶ τὸ νανουρίζουν.

Ὅμως μιά κάποια φορὰ
γύρισε τὸ βῶδι
μὲ τὸ κουρασμένο του
καὶ βαρὺ του πόδι.

Κι' εἶδε μέσα στο παχνί
κοιμισμένο
τὸ σκυλί κι' ὡς ἦταν
πεινασμένο

Τούπτε εὐθύς : — Σκυλάκι μου
θὰ θέλα μιά χάρη
μιά ποὺ σὺ δὲν τρῶς ποτὲ
τὸ κριθάρι

Δὲν ἀλλάξεις μιά στιγμή
τὸ κρεβάτι
νὰ μ' ἀφήσεις τὸ φτωχὸ
νὰ μασήξω κάτι :

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ

(ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ)

[Συνέχεια από το προηγούμενο]

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Θυμιώ (ἀμπαρώνει κοιτάζει γύρω της μήπως έφυγε...). Γιατί δέν τώπα τί μέ κράτησε ;... Φευγάτοι Ιταλιάνοι, χαφιέδες, αν είν' κανέναν απ' αυτούς ;... (Μπαίνει ο Έένος μισογελαστός).

Έένος. Μπαίβω, Θυμιώ. Είσαι γενναίω κορίτσι. Εξέρεις να κρατάς το λόγο σου... Γιατί δέ μίλησες ; "Ήταν πολλές, μπορούσαν να με πιάσουν.

Θυμιώ. Γιατί τάχα ; Τί έκανες για να σέ πιάσουν.

Έένος. Κατά την ιδέα σου πάντα που δέν μου πιστεύεις... Πάμε ή ώρα πέρασε, με λόγια άσκοπα και χαμένα... Είναι τσακάλια στα βουνά φαντάσου να μην προκά- νουμε και τον βοούμε.

Θυμιώ. Σώπα... Έένος. Άλλοι τα πόδια, άλλοι το κεφάλι, άλλοι τα μυαλά... μά για πές μου δέν πονάς εσύ τον ά- δερόφο σου ;...

Θυμιώ. Σώπα... Σώπα... πιά... έρχομαι... κι' άς γίνει ότι γίνει (φεύγει τρέχοντας στην διπλα- νή κάμαρα).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Έένος (μόνος για λίγη ώρα δέ μιλάει... Σουλατάρει πέρα δώθε ριχνοντας ματιές στην κλειστή κά- μαρα. Βλέπει την ώρα). Δύο κιό- λας. Per Dio μ' έσκασε (παύση) δια- βολοκόριτσο όμως... Ποιος να τό- λεγε για χωριατάκι. "Ατιμη ράτσα. Θυμιώ ! Βιάσου ! Το σύνθημα το έέχασε... (μισογελάει δυνατώτερα) Θυμιώ ! Βιάσου !...

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Έένος, Θυμιώ.

("Ερχεται ή Θυμιώ ντυμένη με κάπα, σάλι στο κεφάλι, κρατάει φα- νάρι του λαδιού).

Θυμιώ. "Αν με γελάς, απ' το Θεό να τ'όβρεις.

Έένος. Έμπρός, πάμε...

Θυμιώ. Στάσου μη βιάζεσαι... Κάτι συλλογίστηκα. Θα πούμε μαζί το σύνθημα...

Έένος. Πάλι το σύνθημα...

Θυμιώ. Πάλι... Θα το πούμε μαζί... Κι' έτσι θα μαστε κι' οι δυό ήσυχoi. Μιά συλλαβή εσύ μία εγώ...

Έένος. "Αρχισε σύ. Θυμιώ. "Εστω... εγώ... "Αρ- χίζω... ΝΙ

Έένος. ΚΗ... Θυμιώ. ΠΑ...

Έένος... ΤΡΙΣ... Βλέπεις Νίκη - Πατρίς... Τί σου λέγα, με πιστεύεις τώρα ;... ("Η Θυμιώ τον κοιτάζει με διεσταλμένα μάτια ύστε- ρα ένα φώς και μία αγαλλίαση χύ- νεται στη μορφή της...)

Έένος. "Ε ! Τί μαρμαρώσες ; Πάμε...

Θυμιώ. Βέβαια, βέβαια... πά- με...

("Εξω ακούγονται τραγούδια εί- ναι γυναίκες που κουβαλάνε πυρο- μαχικά).

Φωνές (γυναίκες που τραγου- δούν) :

Πάνου στις Πίνδος τα βουνά Θεριά γινήκαμε όλες

Τρώμε παροῦτι για ψωμί Τα βόλια για προσφάγι...

Θυμιώ (δταν οι φωνές είναι έξω από την πόρτα της, την ανοίγει ξα- φνικά, και ξεφωνίζει). Μάννα...

Γυναίκες τρεχάτε... ένας Ιταλιάνος... ένας χαφιές... Πιάστε τον...

Έένος (τραβάει το πιστόλι και πυ- ροβολεί τη Θυμιώ μα ή σφαίρα ά- στοχεί και καρφώνεται στον τοίχο.

"Αμέσως πηδάει απ' το παράθυρο και χάνεται στη νύχτα... φεύγον- τας φωνάζει). Θα το μετανοιώσεις...

Θυμιώ. Είπε ψέμματα !... Είπε ψέμματα !... Τρεχάτε !...

("Η σκηνή γεμίζει γυναίκες που φωνάζουν όλες μαζί).

Αύλαία

(Ακολουθεί) ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ-ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΜΙΑ ΠΥΓΟΛΑΜΠΙΔΑ ΧΩΡΙΣ ΦΩΣ

[Συνέχεια από το προηγούμενο]

— "Οχι, όχι, φώναξε ή "Αλίκη, μου την πήρες, εγώ την είδα πρώτη.

— Καλά να πάθει, σκέφτηκε ή σκοτεινή πυγολαμπίδα. Βάζω στοί- χημα πως είναι εκείνη με το μπλε και ρόδινο φώς που τόσο με κο- ρόιδευε.

"Ήταν πραγματικά εκείνη. Μά κα- θώς μάλλον τα παιδιά έπεσε πάλι στο χορτάρι κι' άρχισαν να ψά- χουν για να την ξαναβρούν.

— "Οχι, όχι, όχι, βογγούσε με τη σειρά της ή άμορφη πυγολαμπίδα. Πόσο με πονέσανε ! Δέν άντέχω άλ- λο. "Αν με πιάσουν πάλι θα πεθάνω.

Ποιος θα με βοηθήσει, ποιος θα με σώσει ; "Ήμουν τόσο άμορφη και τόσο εδτυχισμένη.

"Η σκοτεινή πυγολαμπίδα, που όπως είπαμε δέν ήτανε κακιά τη- λυπήθηκε. Σέρνοντας την πληγωμέ-

νη φτερούγα της την πλησίασε και της είπε :

— Μην κουνιέσαι, θα σε σώσω. Ξαπλώσου στο χορτάρι και θα σε σκεπάσω με το κορμί μου. "Εμένα δέ μπορούν να με δουν μέσ' το σκο- τάδι.

Τή σκέπασε, κι' όση ώρα έμει- νάν έτσι της διηγήθηκε τις μάταιες προσπάθειές της και την ιστορία της καμένης φτερούγας της.

— Φτωχή μικρή ! Είπε εκείνη. Κι' εγώ που σε κορόϊδεω. Δέ μου κρατάς κακία, ή ;

— Σε μίσησα χιές βράδυ, απάν- τησε ή σκοτεινή πυγολαμπίδα, άλ- λα είσαι τόσο άμορφη, τόσο φωτει- νή που σε θαυμάζω αληθινά.

— Συχώρεσέ με, είπε ή άλλη. "Εχεις μεγάλη καρδιά. Ποτέ, ποτέ δέ θα σε κοροϊδέσω πιά. Θα μείνου- με μαζί για πάντα. Τώρα όμως φύγε, σέ παρακαλώ. Μπορεί να δουν το φώς μου και να σε πιάσουνε μαζί με μένα.

— Καλύτερα να πεθάνω, παρά να σ' αφήσω, απάντησε ή σκοτεινή πυγολαμπίδα, κι' ένοιωσε μία γλυ- κειά ζέση σ' όλο της το σώμα. Το φτερό δέν της πονούσε πιά. Μια χα- ρά την τύλιγε παντού, όπως όταν σκεφτόμαστε ένα πολύ αγαπημένο μας πρόσωπο.

— Φεύγουν, φεύγουν τα παιδιά φώναξαν όσες πυγολαμπίδες γλύτω- σαν κι' έτρεξαν προ το μέρος που ή- σαν οι δύο φίλες.

— Πώς δέν την πιάσανε ; είπαν είναι ή ωραιότερη απ' όλες μας.

— Μά για ποιάν μιλάτε ; είπε ή σκοτεινή πυγολαμπίδα, για τη φίλη μου ;

— "Οχι, όχι για σένα. "Εχεις ένα υπέροχο φώς. Που το βρήκες ; Λαμ- ποκοπάει σά διαμάντι.

— Είναι το διαμάντι που θα φω- τίζει για πάντα τη φίλια μας, είπε ή άλλη πυγολαμπίδα. Οι άσκημες μέρες πέρασαν πιά. Ξέρω ένα μέρος στην άκρη του δάσους, όπου κανείς δέ θα μās πειράξει.

Κι' έζησαν ευτυχισμένες οι πυγο- λαμπίδες κι' απ' όλες πιδ ευτυχι- σμένη εκείνη που άπόδειξε πως μο- νάχα ή φωτιά που καίει μέσα μας, μπορεί να δώσει λάμψη στον κα- θένα.

(Απ' το Γαλλικό)

[Τέλος] ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

5

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— "Όλα είναι έτοιμα, είπε με άνακούφιση ή "Αννούλα.

— Τί ώραία που είναι ! Έκανε χαρούμενη ή Λευκή. Κι' εγώ ή κουτή δέν ήθελα να έρθουμε εδώ !

— Αλήθεια, είναι πολύ ώραία ! απάντησε ο μικρός ήρωας με σοβα- ρότητα, ενώ ή "Αννούλα με την καρ- διά της σφιγμένη χαμογέλουσε πι- κρά.

Κατά τις τέσσερις το άπόγεμα, ο άνεμος έλλαξε άπότομα. "Ερχόταν απ' τη δύση, απ' τη μεριά δηλαδή που θέλουμε οι τρεις μικροί σύν- τροφοι.

— "Εφθασε ή ώρα να στείλουμε το μήνυμα, έκανε χαρούμενος ο Ντίκ. Δέ μπορούσα να πιστέψω πως ήταν για σήμερα !

— Το άερόστατο είναι έτοιμο ; ρώτησε ή "Αννούλα που είχε συγ- κινήθει και ρωτούσε ένα πράγμα που το ήξερε από πολλές μέρες.

"Η μεγάλη στιγμή την είχε άνα- στατώσει. "Ο Ντίκ χαμογέλασε και της είπε :

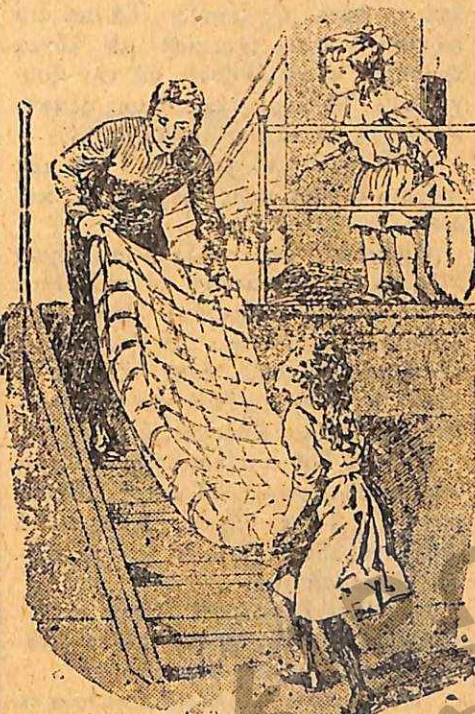
— "Όλα είναι έτοιμα δεσποινίς Κοσκιντάν, δέν χρειάζεται τίποτ' άλλο παρά μόνο να το τοποθετήσου- με σ' ένα μέρος ευνοϊκό για τον ά- νεμο. "Επειτα μόλις πάρει και φου- τώκει το μπαλλόνι του θα κρεμά- σουμε άπό κάτω του το βαρελάκι με τα γράμματά μας.

— Και φαντάζεσαι πως θ' άνε- βεί ; Έκανε πάλι άνησυχά.

— Γιατί όχι ; Θ' ανάψουμε φω- τιά άκριδώς κάτω απ' τη βάση του, εκεί που έβαλα τις μετάλλινες λου- ρίδες για να μην πάρουν φωτιά οι λινάτσες. "Όταν ο ζεστός άέρας άν- τικατασταθί με τον κρύο, θα δειτε το άερόστατό μας ν' άνεβεί ψηλά και να χάνεται... Στο μεταξύ έσεις να μου φέρετε τίποτα μικρά ξυλα- ράκια που θα τ' ανάψουμε. Ενώ εγώ θα πάω να ετοιμάσω το έδαφος για την άναχώρηση.

Οι δυο μικρές υπακούσαν άμέ- σως και μέσα σέ μία στιγμή είχαν φέρει όλα τα χρειαζούμενα. Το μπαλλόνι πειά ήταν έτοιμο. Το κοί- ταζαν με άπερίγραπτη χαρά, ενώ ή καρδιά τους κτυπούσε δυνατά και λυγρόμονα. Αυτό το πρωτόγονο τα- χυδρομετό θα έπαιρνε μαζί του ό- λες τις έλπίδες τους και όλα τα ό- ρειά τους. Πόσα γλυκά λογάκια και πόσα τρυφερά ψιθυρίσματα δέν έλκινε μέσα του το τετράδιο της

"Αννούλας και το γραμματάκι της Λευκής ! Κι' αν το μπαλλόνι αυτό δέν έφθανε στον προορισμό του ; Κι' αν ο φίλος τους δέν το έφτιαξε όπως πρέπει ; Βέβαια ο Ντίκ, ήξε- ρε πολλά πράγματα και του είχαν έμπιστοσύνη. Αλλά ή λινάτσα ή- ταν κατάλληλη γι' αυτή την δουλιά ; Κι' αν ο άνεμος έλλαζε ξαφνικά την πορεία του ; Καθισμένη σέ μια γωνιά του καταστρώματος, χλωμή από τη συγκίνηση και με δακρυ-



*Ασχολήθηκαν με τη μετακόμιση. Σελ. 195 στ. γ

σμένα σχεδόν μάτια, ή "Αννούλα, έκανε όλες αυτές τις άπαισιόδοξες σκέψεις. "Η Λευκή όμως, με την ά- θωότητα της ηλικίας της ήταν βέ-βαιη πως ο Ντίκ ήταν σέ όλα άλάν- θαστος και με ένθουσιασμό περίμενε τα ευχάριστα άποτελέσματα.

— Νά, το μπαλλόνι φουσκώνει ! φώναξε μία στιγμή και χαρούμενη κτύπησε παλαμάκια.

Κι' ήταν αλήθεια. Το παιδικό αυτό καίσασκεύασμα που στα χέρια του άγοριού πήρε μαστορεμένη σο- φία, άρχισε σιγά-σιγά να φουσκώ- νει, ήταν πειά ένα τέλειό άερόστα-το. "Η λινάτσα του τέντωσε, στραγ- γύλεψε απ' όλες τις μεριές, ήταν έ-τοιμο να φύγει. "Ο Ντίκ βεβαιώθη- κε άλλη μία φορά για τη διεύθυνση του άέρα. Κρέμασε το βαρελάκι με τα γράμματα, κάρφωσε πάνω του μια σημαϊούλα, άναψε τα ξύλα στη βάση

του και τέλος έκοψε τα σκοινιά που το κρατούσαν δεμένο.

— Προσοχή ! φώναξε ο νεαρός Γκόρντον στις φίλες του.

Το μπαλλόνι κουνήθηκε λίγο, έ- πειτα τεντώθηκε όλος διόλου. Νό-μιζε κανείς ότι έδίσταζε να ξεκινή- σει για το μεγάλο ταξίδι του. Τα παιδιά άρχισαν ν' άνησυχούν. Δέ βάσταξε όμως πολύ ο φόβος τους. Το άερόστατο άξαφνα σά να έγινε πολύ έλαφρό υψώθηκε άπότομα στον άέρα.

— Ζήτω ! φώναξαν με μία φωνή οι τρεις κι' άγκαλιαστήκανε χαρού-μενοι απ' το θαυμαστό κατόρθωμά τους.

Το μπαλλόνι όστόσο όλο κι' άνέ-βαινε ψηλά, δέν είχε όμως άπομα- κρυνθεί ούτε τριάντα μέτρα από το καράδι κι' άπότομα όπως έφυγε από το κατάστρωμα, έβαλε πλώρη για το βορριά.

— "Ο Θεός να προστατεύει αυτό κι' έμάς ! είπε ο Ντίκ κι' έδγαλε το σκούφο του σά να προσευχόταν.

— Στο καλό ταχυρόμο του άέ-ρα ! φώναξε ή Λευκή και κούνησε το χεράκι της στέλνοντάς του φιλιά.

"Η "Αννούλα μόνο άκουμπισμένη πάνω στο άγόρι έκλαιε σιωπηλά και δέν έδγανε λέξη. "Ήταν φανερό ό-μως πως ή μικρή της καρδιά του έστελνε τις καλλίτερες ευχές.

Πολλή ώρα τα τρία παιδιά έμει-ναν άκίνητα πάνω στο κατάστρωμα κι' έόλεπαν το μπαλλόνι που όσο πήγαινε και χάνονταν στον όρίζον-τα. "Η θάλασσα με τα φύκια άρχισε πάλι να σκοτεινιάζει άπειλητικά.

Τσακισμένη ή μικρή συντροφιά από τις συγκινήσεις κατέβηκε στη θω-ρακισμένη καμπίνα της.

— "Εδώ θα φάμε ; ρώτησε ή Λευκή.

— Ναι, άποκρίθηκε το άγόρι ή-συχά, θα βοηθήσεις την "Αννούλα στο τραπέζι και μόλις επιστρέψω θα καθήσουμε.

— Που θα πās ; ρώτησε το κο-ρίτσι και τον κοίταξε φοβισμένη.

— Πάω να κλειώ τις πόρτες για καλό και για κακό, είπε βγαίνον-τας.

Το άμερικανόπουλο, με το μπαλ-τό στο χέρι, έκανε το γύρο του «Πράνσιγκ» έπιθεώρησε ξανά τη μπουκαπόρτα, τις γκαβίλλες και τα ράντα και τέλος στάθηκε λίγο μπροστά στα κιγκλιδώματα του καταστρώματος κατασκοπεύοντας με το μάτι τη σκοτεινή βλάστηση των φυκιών. "Όλα ήταν σιωπηλά και ά-κίνητα. Δέν παρατήρησε τίποτε το

υποπτο, καμμιὰ κίνηση, οὐτ' ἕνας ἦχος.

Όταν κατέθηκε στην καμπίνα βρήκε τις φίλες του πεινασμένες.

— Άς φάμε, είπε καί κάθησε στο τραπέζι σκεπτικός.

Η Άννούλα τὸν παρατηροῦσε ἀνήσυχα. Μόνο ἡ Δευκὴ μιλοῦσε καὶ ζωήρευε κάπως τὴ σιωπηλὴ συντροφιά. Γελοῦσε ἀδιάκοπα, ἔκανε χίλια δυὸ ἀστεία καὶ ἡ κουδέντα τῆς γύριζε ὅλο στὸ μεγάλο γεγὸνός τῆς ἡμέρας. Ἦθελε νὰ μάθει ποὺ μπορούσε νὰ βρίσκεται τώρα τὸ μπαλόνι κι' ἂν ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἡ μανούλα τῆς διάβαζε πιά τὸ γράμμα τῆς. Ἡ μικρὴ τῆς φαντασία δὲν μπορούσε νὰ χωρέσει πὼς ὁ κόσμος ἦταν μεγάλος. Κ' ἐξακολουθοῦσε τὴν ἀθώα φλυαρία τῆς. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν τῆς ἀπαντοῦσε κανεὶς σὺν πασε θυμωμένη καὶ κατσούφιασε.

Μόλις ἀποφάγανε κλείσανε καλὰ τὴν πόρτα βάζοντας ἀπὸ μέσα κι' ἄλλη μιὰ σιδερένια βέργα γιὰ νὰ τὴ συγκρατεῖ.

Εἶναι νωρὶς ἀκόμα γιὰ ὕπνο, εἶπε ὁ Ντίκ, παίζουμε Ἀννούλα καμμιὰ παρτίδα ντόμινο;

Τὸ κορίτσι δέχτηκε εὐχαρίστως καὶ κάθησε μπροστὰ στὸ τραπέζι. παίζανε πολλὴ ὥρα κι' ἡ Ἀννούλα νίκησε με ἑφτά πόντους περισσότερο. Ἡ Δευκὴ ἦταν ἐκανοποιημένη γιὰ τὴ νίκη τῆς φίλης τῆς.

— Καὶ τώρα ἐμπρὸς γιὰ ὕπνο, πρόσταξε τὸ ἀγόρι.

Τὸ μικρὸ κοριτσάκι φίλησε τοὺς φίλους τῆς κι' ἔπεσε στὸ κρεβάτι ἀφοῦ πρῶτα προσευχήθηκε στὸ Θεὸ γιὰ τὸ μπαλόνι τοῦς. Σὲ λίγο κι' ὅλας κοιμόταν βαθεία.

Ἡ Ἀννούλα ζύγωσε τὸ Ντίκ.

— Ἐμεῖς δὲ θὰ πέσουμε; ρώτησε σιγανὰ.

— Νομίζω ὅτι ἐδῶ μέσα ἔχουμε ἀρκετὴ ἀσφάλεια, τῆς εἶπε.

Προτιμώτερο ὅμως εἶναι νὰ πέσεις με τὰ ρούχα γιὰ τὴν περίπτωση ἀνάγκης. Ἐγὼ θὰ μείνω λίγο ἀκόμη ξυπνητὸς κι' ἂν πᾶνε καλὰ τὰ πράγματα θὰ κοιμηθῶ ὁστερώτερα.

Ὁ Ντίκ ἔσβυσε τὴ λάμπα καὶ ἐξάπλωσε στὴν κούνια τοῦ μ' ἀνοιχτὰ μάτια. Κάθε τόσο τέντωνε τὸ αὐτὶ τοῦ μήπως συλλάβει κανένα υποπτο θόρυβο. Τίποτα ὅμως δὲν ἄκουε. Ἡ σιγή θανάτου βασιλεῦσε παντοῦ κι' ἡ σιωπὴ αὐτὴ τὸν ἔκανε ν' ἀνησυχεῖ ἀκόμα περισσότερο.

— Τὸ ἴδιο ἦταν καὶ χθές, ψιθύρισε μόνος τοῦ, τὸ ἴδιο καὶ σήμερα.

Τὴν ἴδια στιγμή ἀνατρίχιασε. Ἐνας ἦχος ὑπόκωφος ἀπ' τὸ δεξι μέρος τοῦ καραβιοῦ ἀρχισε νὰ ἀ-

κούεται. Στὴν ἀρχὴ σιγανός, ὅπως καὶ τὶς ἄλλες φορές, παρὰ ξένος κι' ἐκνευριστικός, ἀρχισε νὰ μεγαλώνει. Ἡ Ἀννούλα φοβισμένη ἔτρεξε κοντὰ στὸ σύντροφό τῆς, ποὺ πηδώντας ἀπ' τὸ κρεβάτι τοῦ ἀναψε τὸ κλεφτοφάνaro.

— Ἐρχεται πάλι ὁ ἐχθρός μας, τοῦ εἶπε σφίγγοντάς τοῦ τὸ χέρι. Ὁ Θεέ μου! ἔκανε με ἀπόγνωση κι' ἀρχισε νὰ τρέμει δόλοκληρη.

— Μὴν κάνεις ἔτσι τὴν παρακάλεσε ὁ Ντίκ, θὰ ξυπνήσει ἡ Δευκὴ καὶ τότε ἀλλοίμονό μας...

Ἀπότομα ὅμως ἕνας τεράστιος κρότος στὸ κατάστρωμα ἔκανε τὴ μικρὴ νὰ πεταχτεῖ ἀπ' τὸν ὕπνο τῆς καὶ νὰ βάνει τὶς φωνές. Τὰ παιδιὰ πῆγανε κοντὰ τῆς καὶ με λόγια τρυφερὰ προσάβησαν νὰ τὴν ἡσυχάσουν. Τὸ κοριτσάκι ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίει τρομαγμένο.

— Ἐρχεται τὸ φάντασμα νὰ μᾶς πνίξει, ἀκοῦτε πὼς τρέχει στὸ καράβι...

Πράγματι στὸ κατάστρωμα εἶχαν ἀρχίσει νὰ περπατοῦν τὰ σιδερένια τσόκαρα τοῦ ἀγνωστού. Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ τσόκαρα δὲν ἦταν ἑνός, ἀλλὰ πολλῶν μαζί, ἕνας στρατός δολόκληρος ποὺ ἐρχόταν καὶ ποὺ ὅλο ἕνα πλησίαζε, ἀπειλητικὸς καὶ ἀγρίας. Τὰ δυὸ κορίτσια ἦταν ἑτοιμα νὰ λιγοθυμήσουν. Ὁ νεαρός Γκόρντον τοὺς ἔδινε θάρρος ὅμως κι' ὁ ἴδιος ἐνοιωθε σιγὰ-σιγὰ νὰ τοῦ φεύγει τὸ κουράγιο.

— Εἶναι Γερμανοί, ἔλεγε κλαίγοντας ἡ Δευκὴ, ἦρθαν με τὸ ὑποδύχιο γιὰ νὰ μᾶς σκοτώσουν!

Ἐνα δυνατό χτύπημα ἀκούστηκε πάνω στὴ θωρακισμένη καμπίνα τοῦς. Ἐνα δεύτερο στὴν πόρτα. Ὁ τόπος ἔτριξε θανάσιμα.

— Εἴμαστε χαμένοι! ἀναστέναξε ἡ Ἀννούλα κι' ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά τῆς τῆς Δευκῆς.

— Καθόλου ἀποκρίθηκε με πεποίθηση ὁ Ντίκ, ἡ καμπίνα μας θ' ἀντέξει με τὸ παραπάνω. Ὁ ἐχθρός βέβαια ἐμᾶς ζητάει, ἀλλὰ δὲ θὰ μπορέσει νὰ μπεῖ. Θὰ χάσει τὴ δύναμη χτυπώντας τὸ κεφάλι τοῦ πάνω στὰ σίδερα ποὺ μᾶς προστατεύουν.

— Κι' ἂν ἔχει τίποτα ἐκρηκτικὲς ὕλες μαζί του;

Τὸ ἀγόρι τὴν κοίταξε κατάματα.

— Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι εἶναι ἀνθρώπος; ρώτησε.

— Καὶ τί ἄλλο μπορεῖ νὰ εἶναι; ἔκανε ἐκπληκτὴ ἡ Ἀννούλα. Δὲν ἀκουσες τὰ βήματά τοῦ στὴ γέφυρα; Ὅπως φαίνεται μάλιστα δὲν εἶναι μόνον ἕνας ἀπόψε, ἀλλὰ πολλοί. Ἴσως

καὶ δέκα καὶ εἰκοσι... Τὸ ἀγόρι χαμογέλασε με δυσκολία.

— Ἐγὼ ἀντίθετα γνώμη σ' αὐτὰ ποὺ φαντάζεσαι, τῆς εἶπε. Ὁ ἐχθρός μας δὲν εἶναι ἀνθρώπος.

— Ἀλλὰ;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω ἀκόμα, Ἀννούλα. Θὰ τὸ μάθουμε ὅμως πολὺ γρήγορα.

— Πὼς θὰ τὸ μάθουμε;

— Φεύγοντας ἀπὸ δῶ, θ' ἀφήσει σίγουρα κάποιο ἱχνος. Θὰ τὸ μελετήσουμε τότε καὶ θὰ βρούμε ἴσως τὴ λύση τοῦ μυστηρίου.

— Καὶ γιατί φαντάζεσαι πὼς δὲν εἶναι ἀνθρώπος; ρώτησε πάλι ἡ Ἀννούλα.

— Γιατὶ ἂν εἶναι τέτοιος πρέπει νὰ εἶναι ἢ τρελλὸς ἢ τυφλός. Καὶ βγάνω αὐτὸ τὸ συμπέρασμα γιατί ὁ ἀγνωστός μας γιὰ νὰ μπεῖ ἐδῶ μέσα χτυπάει σὲ μέρη ποὺ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀνοίξουν. Κι' ἔπειτα πὼς εἶναι δυνατό ἕνας ἀνθρώπος νὰ μπαίνει στὸ καράβι μας με τέτοιον τρόπο δίχως νὰ βγάζει τσιμουδιά;

— Μὰ οἱ φωνές ποὺ ἀκούσαμε χτὲς τὸ βράδυ στὸ κατάστρωμα;

— Ἀσφαλῶς ἦταν τοῦ γουρουνιοῦ ποὺ πνιγόταν ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ θηρίου. Ἀλλὰ ἀκουσε ἔκανε χαρούμενος ὁ Ντίκ, ὁ ἀγνωστός φεύγει...

Καθὼς τὸ προεῖπε τὸ ἀγόρι, ἡ ἐπίθεση ἐναντίον τῆς θωρακισμένης καμπίνας ἔπαψε καὶ ὁ ἐχθρός πῆγαινε τώρα πρὸς τὸ σαλόνι με κείνον τὸν ἀπαίσιο θόρυβο ποὺ ἔκαναν τὰ τσόκαρά του: κλάκ, κλάκ, κλάκ!

— Καλὰ ποὺ φύγαμε ἀπὸ πάνω, ἔκανε τὸ κορίτσι με περισσότερο τώρα θάρρος γιὰ τὴν καλὴ τους τύχη. Ψάχνει νὰ μᾶς βρεῖ ἐκεῖ ποὺ εἴμασταν τὸ πρῶτ.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΟΚΤΑΣΤΙΧΑ

5

Μπρὸς στὴ λιμνοῦλα, τ' ἀγοράκι
τὸ κυβερνᾷ με τὴν κλωστή
τὸ χάρτινό του καραβάκι
ὅσου πελάου ἔχει ἀνοίχτει!

Κοιτᾷ, προσέχει, λαχταρᾷ,
θαλασσομάχος ὁ μικρούλης,
μὴν κάνει ἡ βάρκα του νερά.
— Εἰν' ὁ Κανάρης γιὰ ὁ Μισούλης.

ΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ



ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟ ΠΟΥΛΙ*

Ἡ οἰκογένεια Λάγκερλεφ ἔπιασε ἕνα μικρὸ μὰ βολικὸ σπιτάκι στὴν ἀπάνω ἄκρη τῆς Κάρλστράσε. Ὁ ὑπολοχαγὸς Λάγκερλεφ** καὶ τὰ παιδιὰ ἀποφασίσανε νὰ τὸ βαφτίσουν «Μικρὴ Μέρμπακα»***, μεγαλύτερη φυσικὰ τιμὴ δὲ θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ γίνει σὲ ξέγον τόπο.

Μπροστὰ στὸ σπιτάκι ἦταν ἕνας δεντρόκηπος με ξύλινο φράχτη καὶ κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τῶν μεγάλων δέντρων τοῦ, ἡ οἰκογένεια συνήθιζε νὰ παίρνει τὸ πρόγευμά καὶ τὸδεῖπνο.

Πίσω ἀπὸ τὸ σπῖτι ἀπλωνόταν μιὰ στενὴ λουρίδα γῆς φυτεμένη με πατάτες κι' ἀκόμα πιδὶ πίσω, στὴ ρίζα πιδὶ τῆς ἀπότομης βουνοπλαγιᾶς, βρισκόταν μιὰ καλύβα. Ἐκεῖ μέσα καθόταν ἡ σπιτονοικοκυρά, ἡ γυναίκα τοῦ καπετάνιου Μπέργκστρομ.

Ἡ κυρὰ-Μπέργκστρομ, τὸ χειμῶνα ἔμενε στὸ μεγάλο σπῖτι, τὸ καλοκαίρι ὅμως, ἐπειδὴ ἔρχονταν ξένοι, τὸ νοίκιαζε καὶ κείνη ζούσε στὴν καλύβα. Ἀπὸ τὸ πρῶτ ὡς τὸ βράδυ καθόταν ἀνάμεσα στὶς ἀνθισμένες πικροδάφνες κι' ὅλα τὰ τραπωμένα με θαυμάσια πράγματα ἀπὸ ξένες χώρες ποὺ κουβαλοῦσε ὁ καπετάνιος ὅταν γύριζε στὸ σπῖτι τοῦ.

Κάθε φορὰ ποὺ ἡ κυρία Λάγκερλεφ καὶ δεσποινὶς Λουίζα πηγαίνανε νὰ πάρουν τὸν καφέ στὶς φιλενάδες τοῦς, κι' ὁ ὑπολοχαγὸς με τὰ δυὸ παιδιὰ, τὸ Γιόχαν καὶ τὴν Ἀννα**** βγαίνανε νὰ σερβιανίσουν, ἡ Μπακάγια***** ἔπαιρνε ἀγκαλιά τὸ ἀγαπημένο τῆς κοριτσάκι καὶ πῆγαινε πρὸς τὴν καλύβα, στῆς καπετάνισσας.

Τὸ κοριτσάκι ἐνοιωθε τόσο εὐχάριστα, χωμένο μέσα στὶς πικροδάφνες, κοντὰ στὴν κυρὰ Μπέργκστρομ ποὺ νόμιζε ὥρες-ὥρες πὼς βρισκόταν στὸ σπῖτι τοῦς, στὴ Μέρμπακα, καθισμένο δίπλα στὴ γιαγιά πάνω στὸν καναπέ.

Ἡ κυρὰ-Μπέργκστρομ δὲν ἤξερε

* Τὸ κεφάλαιο αὐτὸ εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ «Μέρμπακα». Ἡ μεγάλη Σουηδὴ συγγραφεὺς μᾶς παρουσιάζει μες ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ βιβλίου μερικὲς σημαντικὲς στιγμὲς τῆς παιδικῆς τῆς ζωῆς. ** Ὁ πατέρας τῆς συγγραφέως. *** Μέρμπακα λέγεται ὁ τόπος ὅπου γεννήθηκε ἡ Σέλμα Λάγκερλεφ. **** Τὰ δυὸ μεγαλύτερά τῆς ἀδελφία. ***** Ἡ γυναίκα ποὺ περιποιόταν τὴ μικροῦλα Σέλμα, γιατί ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἡ συγγραφεὺς ἦταν ἀκόμα παράλυτη.

παραμύθια σὰν τὴ γιαγιά, εἶχε δώμω ἕνα σωρὸ πράματα νὰ τοῦς δείχνει: μεγάλα κοχύλια ποὺ τραγουδοῦσαν καὶ σφυρίζανε σὰν τὰ πλησίαζες στ' αὐτὴ σου, ἀνθρωπάκια ἀπὸ πορσελλάνη με μακρυὲς κοτσίδες, ποὺ πρέπει νάχαν ἔρθει ἀπὸ τὴν Κίνα, καὶ τέλος, δυὸ πελώριες κοῦπες καμωμένες ἡ μιὰ ἀπὸ ἕνα κούφιο ἰνδοκαρύδο, κι' ἡ ἄλλη ἀπὸ ἕνα αὐγὸ στρουθοκαμήλου.

Ἡ Μπακάγια κι' ἡ καπετάνισσα κουδέντιαζαν γιὰ σοβαρὰ καὶ σπουδαῖα πράματα ποὺ τὸ κοριτσάκι δὲν πολυκαταλάβαινε, πότε-πότε ὅμως, πιάνανε κι' ἕνα θέμα πολὺ πιδὶ ἀπλὸ. Τότε ἡ κυρὰ-Μπέργκστρομ ἀρχιζε νὰ μιλάει γιὰ τὸν ἀντρα τῆς καὶ γιὰ



Ἡ Σέλμα Λάγκερλεφ
σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν.

τὰ ταξίδια τοῦ. Ἔτσι οἱ δυὸ μας φίλες μάθανε πὼς ὁ καπετάνιος εἶχε ἕνα ὁμορφο καράβι ποὺ τὸ λέγανε «Γιάκωβ» καὶ πὼς τώρα βρισκόταν κάπου στὴν Πορτογαλία γιὰ νὰ φορτώσει ἀλάτι. Ἡ Μπακάγια ρωτοῦσε τὴν καπετάνισσα πὼς μπορούσε νὰ ναι ἡσυχὴ, ὅταν ὁ ἀντρας τῆς πάλευε μέσα στὶς φουρτουνιασμένες θάλασσες, ἡ κυρὰ-Μπέργκστρομ ὅμως ἀποκρινόταν πὼς ὑπῆρχε κάποιος ποὺ τὸν προστάτευε, γι' αὐτὸ κι' ἐκεῖνη δὲν ἀνησυχοῦσε καθόλου.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια γύρισε μιὰ μέρα ἡ κυρὰ-Μπέργκστρομ στὸ κοριτσάκι καὶ τοῦ εἶπε πὼς ὁ ἀντρας τῆς θά'φτανε αὐτὲς τὶς μέρες καὶ πὼς μέσα στὸ καράβι βρισκόταν κάτι ποὺ θὰ χαϊρότανε ἡ Σέλμα, ὅταν τὸ γνώριζε, ἕνα παραδεισένιο πουλί.

Τὸ κοριτσάκι παραξευεύτηκε πολὺ, τί πράμα εἶναι αὐτό, ρώτησε.

«Μὰ Σέλμα, χρυσὸ μου, τῆς εἶπε

ἡ Μπακάγια, ἡ γιαγιά σου 'χει πεῖ τόσα πράματα γιὰ τὸν Παράδεισο». Ἀλήθεια, τώρα τὸ θυμήθηκε ἡ Σέλμα, ἡ γιαγιά τῆς τὸν εἶχε περιγράψει ἀπειρες φορές κι' ἡ μικροῦλα εἶχε πιδὶ σχηματίσει τὴν εἰκόνα τοῦ μέσα στὸ μυαλό τῆς: ὁ Παράδεισος θὰ 'τανε τὸ δίχως ἄλλο, σὰν τὸ μεγάλο κήπο με τὶς τριανταφυλιές στὴ Μέρμπακα.

Ἀκόμα θυμήθηκε πὼς ὁ Παράδεισος εἶχε σχέση με τὸ Θεό, ὅμως... Ἐξαφνικὰ τῆς ἦρθε στὸ μυαλὸ μιὰ καινούργια σκέψη: μὰ βέβαια αὐτὸς ὁ κάποιος ποὺ προστάτευε τὸν ἀντρα τῆς κυρὰ-Μπέργκστρομ δὲν μπορούσε νὰ 'ναι ἄλλος ἀπὸ τὸ παραδεισένιο πουλί.

Ἀχ, πὼς ἤθελε ἡ Σέλμα νὰ γνωρίσει αὐτὸ τὸ πουλί. Ἴσως κιόλας νὰ μπορούσε νὰ τὴ βοηθήσει. Ὅλοι λυπόταν τὸν πατέρα τῆς καὶ τὴ μητέρα τῆς γιατί τὸ παιδί τοῦς ἦταν ἀρρωστο, ἐξ ἄλλου καὶ τώρα εἶχαν κάνει αὐτὸ τὸ τόσο πολυέξοδο ταξίδι μόνο καὶ μόνο γι' αὐτήν.

Καὶ θὰ 'θελε τόσο νὰ ρωτήσῃ τὴ Μπακάγια καὶ τὴν κυρὰ-Μπέργκστρομ ἂν τάχα τὸ πουλί θὰ μπορούσε νὰ τὴ γιατρέψει! Μὰ δὲν εἶχε τὸ κουράγιο, φοβότανε μήπως τὴν κοροϊδέψουνε.

Δὲν τὴν ἔχασε ὅμως τὴ συζήτηση ἐκείνης τῆς ἡμέρας, κι' ὅλη τὴν ὥρα παρακαλοῦσε νὰ φτάσει ὁ «Γιάκωβ» γιὰ νὰ μπορέσει τὸ πουλί νὰ πετάξῃ στὴ στεριά.

Καὶ νά, κάμποσες μέρες ἄργότερα ἔφτασε ἐπιτέλους τὸ καράβι.

Τὴ χαρὰ ποὺ πῆρε ἡ Σέλμα! Δὲν εἶπε ὅμως λέξη σὲ κανένα, γιατί αὐτὴ ἡ μέρα ἦταν πολὺ μεγάλη. Σκεφτόταν πὼς σοβαρὴ ἦταν ἡ γιαγιά σὰν τῆς μιλοῦσε γιὰ τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὕα. Ὅποτε στὸ Γιόχαν, οὔτε στὴν Ἀννα μίλησε γιὰ τὸ παραδεισένιο πουλί ποὺ εἶχε ἔρθει με τὸ καράβι καὶ ποὺ θὰ παρακαλοῦσε νὰ τὴν κάνει καλὰ, ἂ, μπά, τίποτα μήτε στὴ Μπακάγια.

Τὸ πουλί ὅμως δὲ φαινότανε πουθενά! Κάθε φορὰ ποὺ πῆγαινε ἡ Σέλμα στῆς καπετάνισσας, περιμένα πὼς θὰ τὸ δεῖ καθισμένο πάνω στὶς πικροδάφνες, ἐκεῖνο ὅμως δὲ βρισκόταν ἐκεῖ.

Ὅσπου στὸ τέλος δὲ βᾶσταξε καὶ ρώτησε τὴ Μπακάγια. Ἔτσι ἔμαθε πὼς τὸ πουλί ἦταν ἀκόμα μέσα στὸ καράβι.

«Θὰ τὸ δεῖς ὅμως σὲ λίγο, τῆς εἶπε, γιατί ὁ κύριος ὑπολοχαγὸς εἶπε πὼς αὐριο θὰ πᾶμε ὅλοι μαζί νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ «Γιάκωβ».

Ἡ Μπακάγια εἶχε πεῖ τὴν ἀλή-

θεια. Δέν πρόφτασε ο καπετάνιος νά βγει ἀπὸ τὸ καράβι, κι' εἶχαν κιόλας γίνεи πρῶτοι φίλοι μὲ τὸν πατέρα τῆς Σέλμας. Αὐτὸς εἶχε πάει πολλές φορές στὸ «Γιάκωβ», καὶ τέλος μιὰ μέρα ἀποφάσισε νά πάρει ὅλη τὴν οἰκογένεια γιὰ νά δοῦν τί ὁμορφὰ εἶναι κεῖ πάνω.

Σὰν ξεκινήσανε, κανένας δὲν ἤξερε καλὰ τί θὰ πῇ ν' ἀνέβει στὸ κατάστρωμα τοῦ «Γιάκωβ», κι' ἡ Σέλμα νόμιζε πὼς θὰ ἦταν ἀραγμένος στὴν προκυμαία ὥπως τὰ μεγάλα πλοῖα.

Τὰ πράγματα ὅμως δὲν ἦρθαν ἔτσι, γιατί τὸ καράβι βρισκόταν μακριά, στὴ μέση τῆς θάλασσας, κι' ἔτσι χρειάστηκε νά μποῦνε σὲ βάρκα γιὰ νά πάνε ὡς ἐκεῖ. Καὶ τότε συνέβηκε κάτι περίεργο: ὅσο πλησίαζαν, ὅλο καὶ μεγάλωνε ὁ «Γιάκωβ», ὥσπου τὸ τέλος πῆρε τὴν ὄψη θεώρατου βουνοῦ, τόσο πού οἱ φίλοι μας μέσα στὸ βαρκάκι εἶχαν τὴν ἐντύπωση πὼς ποτὲ δὲ θὰ μπορούσαν ν' ἀνέβουν τόσο ψηλά. Οἱ γυναῖκες ἀρχισαν νά φωνάζουν τρομοκρατημένες, καὶ νά ζητοῦν νά γυρίσουν πίσω, ὁ ὑπολοχαγὸς τὴς καθυσόχεζε λέγοντας πὼς δὲν ἔπρεπε νά χάσουν τὴν εὐκαιρία νά γνωρίσουν ἕνα μεγάλο φορτηγὸ κι' ἡ μικρὴ ἀρρωστη ἀνυπομονοῦσε νά δεῖ τὸ πουλί.

Ἡ βάρκα σταμάτησε κάτω ἀπὸ τὴν ἀνεμόσκαλα καὶ δυὸ τρεῖς πηδηξάνε μέσα γιὰ νά βοηθήσουν τοὺς ἐπιβάτες στὸ ἀνέβασμα.

Πρῶτη-πρῶτη πήρανε τὴ Σέλμα. Ἕνας ναύτης τὴ σήκωσε, ἀνέβηκε τὴ σκάλα, καὶ σ' ἕνα λεπτὸ βρέθηκαν κιόλας στὸ κατάστρωμα. Ἐκεῖ τὴν παράτησε γιὰ νά κατέβει νά βοηθήσει καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἡ μικροῦλα ἀπόμεινε τρομαγμένη πάνω σὲ μιὰ στενὴ ξύλινη λουρίδα, ἐνῶ μπροστὰ τῆς ἔχασκε μιὰ πελώρια μαύρη τρύπα πού στὸν πάτο τῆς διέκρινες κάτι ἀσπριδερό.

Μόλις συνήλθε, ἡ πρώτη τῆς δούλειά ἦταν νά φάξαι γιὰ τὸ πουλί.

Σκέφτηκε πὼς δὲ θὰ 'ταν μεγαλύτερο ἀπὸ ἕνα διάνο, καὶ γι' αὐτὸ λογάριζε νά τὸ δεῖ κάπου ἐκεῖ γύρω. Τοῦ κάκου ὅμως, πουλὶ δὲ φαίνονταν πουθενά.

Ἔτσι ἀναγκάστηκε νά ρωτήσει ἕναν καμαρώτο πού χάζευε ἐκεῖ κοντά.

«Ἐλα μαζί μου καὶ θὰ δεῖς», τῆς εἶπε, πιάνοντάς τὴν ἀπ' τὸ χέρι γιὰ νά μὴ μπερδευτεῖ μέσα στὰ σκοινιά. Προχώρησε πρὸς τὴ σκάλα πού κατέβαζε στὴν καμπίνα καὶ κείνη τὸν ἀκολούθησε.

Τί ὁμορφὰ πού ἦταν μέσα στὴν

καμπίνα! Τὰ ἐπιπλά καὶ οἱ τοῖχοι ἦταν φτιαγμένοι ἀπὸ ἀληθινὸ γιαντιστερό μαόνι, καὶ τὸ παραδείσιό του πούλι βρισκόταν κι' αὐτὸ ἐκεῖ.

Θέ μου τί πουλὶ ἦταν αὐτό! Πολὺ πιδ λαμπρὸ ἀπὸ ὅτι τὸ εἶχε ὁ νεϊρευτεῖ ἡ Σέλμα. Δὲν ἦταν ζωντανὸ ὅμως, στεκότανε κεῖ μέσα σ' ὅλη του τὴ λαμπρότητα, σ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο, σκεπασμένο μὲ τὸ ποικιλόχρωμο φτέρωμά του.

Ἡ μικρὴ σκαρφάωσε πάνω σὲ μιὰ καρέκλα, κι' ἀπὸ κεῖ στὸ τραπέζι. Κάθισε ἀπέναντι στὸ πουλί καὶ θαύμαζε τὴν ὁμορφιά του. Ὁ καμαρώτος δίπλα τῆς, ἔδειχνε τὰ μακριὰ λαμπρὰ φτερά λέγοντας: «Βλέπεις πού δὲν ἔχει πόδια; γι' αὐτὸ λένε πὼς ἦρθε ἀπ' τὸν Παράδεισο».

Στὴ φαντασία τοῦ παιδιοῦ τὰ πράγματα ταυριάζανε περίφημα: βέλαια πού δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πόδια γιὰ νά πᾶς στὸν Παράδεισο, σοῦ φτάνουν δυὸ φτερά. Καὶ κεῖ ἔμεινε σὲ βαθειὰ προσήλωση, μὲ σταυρωμένα χέρια, σὰ νά 'λεγε προσευχή.

Ὁλόκληρη μέρα θὰ μπορούσε νά στέκεται ἔτσι, ὅμως φωνὲς ἀπὸ τὸ κατάστρωμα τὴν ξαφνίσανε. Τῆς φάνηκε πὼς ἄκουσε: «Σέλμα! Σέλμα!» Τὴν ἴδια στιγμή ὤρμησαν κι' οἱ ἄλλοι μέσα στὴν καμπίνα. Ἦταν τόσοι πολλοὶ πού δὲν τοὺς χωροῦσε ὁ τόπος.

«Πὼς ἔφτασες ὡς ἐδῶ», τὴ ρώτησαν ἐκπληκτοί.

Ἀληθινά, τώρα μόνο τῆς ἐρχόταν στὸ νοῦ πὼς εἶχε περπατήσει στὸ κατάστρωμα, εἶχε κατέβει τὴ σκάλα κι' εἶχε μπεῖ στὴν καμπίνα μόνη τῆς, χωρὶς νά τὴν κουβαλήσει κανένας.

«Γιὰ κατέβα στὸ πάτωμα, νά δοῦμε ἂν μπορεῖς νά περπατεῖς», τῆς εἶπανε. Ἀκούμπησε στὴν καρέκλα, ἀπὸ κεῖ πάτησε ἐλαφρὰ στὸ πάτωμα, κι' ἀρχισε νά περπατᾷ.

Τί εὐτυχία! Ἐπιτέλους ὁ σκοπὸς τοῦ ταξιδιοῦ πραγματοποιήθηκε, τὰ τόσο μεγάλα ἔξοδα δὲν πήγανε χαμένα.

Τὸ παιδί δὲ θὰ ἦταν πιά μιὰ δυστυχισμένη κι' ἀδύνατη ἀνάπηρη, εἶχε γίνεи σωστὸς ἄνθρωπος.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ Συνδρομηταὶ μου διὰν λήγει ἡ συνδρομὴ των νά τὴν ἀνανεώσουν ἀμέσως χωρὶς νά μὲ υποβάλλουν εἰς τὸν κόπο καὶ τὸ ἔξοδο νά τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἐγκαίριος ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρῶτοντον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Οἱ μεγάλοι εἶχαν περικυκλώσει τὴ μικρὴ μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ λέγανε πὼς τὰ περίφημα λουτρά τοῦ Στρώμσταλ εἶχαν κάνει τὸ θαῦμα τους. Παινεύανε τὸν ἄερα, τὴ θάλασσα, ὀλόκληρὴ τὴν πόλη, κι' ἦταν τόσο εὐτυχισμένοι πού εἶχαν ἔρθει σ' αὐτὸ τὸ μέρος!

Ὅμως τὸ μικρὸ κοριτσάκι εἶχε τίς δικές του σκέψεις. Ἀναρωτιόταν ἂν πραγματικά, τὴν εἶχε γιатρέψει τὸ παραδείσιό του πούλι. Αὐτὸ τὸ θαυμάσιο πράμα μὲ τὰ μεγάλα φτερά, δὲν εἶχε τάχα ἔρθει ἀπὸ τὴ χώρα ὅπου δὲ χρειάζονται πόδια, γιὰ νά τῆς μάθει νά περικατὰ πάνω στὴ γῆ, ἐκεῖ πού εἶναι τόσο ἀπαραίτητα;

Μετάφραση ΕΙΡΗΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΛΙΑ *

Χαμοβλεπούσα ἑλιά
μοιάζει μὲ νοικοκύρη,
στὸ κρῦο, στὸ λιοπύρι,
πού γέρνει στὴ δουλειά.

Καὶ τ' ἄνθος τῆς μικρὸ
καὶ ταπεινὸ σὰν κείνη
ἄρωμα δὲν τῆς δίνει,
τὸ φύλλο τῆς πικρὸ.

Ἡλιος καφτός, βροχὴ
τὴν φνέει καὶ τὴ δέρνει
καὶ φορτωμένη γέρνει,
χωριάτισσα φτωχή.

Μὰ σὰν τὸν ταπεινὸ
καὶ τὸ δεντράκι ἐτοῦτο
κρύβει μεγάλο πλοῦτο,
φῶς γιὰ τὸ Χριστιανό.

Βγαίνει κι' ἀπ' τὸ πικρὸ
τὸ εὐλογημένο λάδι,
καντήλι στὸ σκοτάδι,
πού δίνει φῶς γλυκό.

Ι. Π. ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑΣ

ΣΗΜ.—Ἀπὸ τὸ βιβλίο του «Στοχασμοὶ κι' Ἀντίλαλοι».



ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Εἶχε μέσα καὶ ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι στὴν ἄκρη.

— Αὐτὸ εἶναι ἀμπελώνας, εἶπε θριαμβευτικά ὁ Κύριλλος. Ὁ ἄνθρωπος μέσα καὶ πατητήρι γιὰ τὰ σταφύλια.

Ὑστερα ἀπὸ λίγο, οἱ κῆποι τέλειωσαν. Τὰ παιδιὰ βρεθήκανε σ' ἕνα ὁραμάκι περίεργο πού δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς δρόμους πού ξέρουμε.

Ἦταν ὅλο κυπαρίσσια καὶ ἀκακίες, καὶ ἕνα εἶδος ἀπὸ μυρίκη (tamarisk), ἕνα φυτὸ πού τὸ βλέπεις ἀνάμεσα στὴ Νίκαια καὶ στὴς Κάννες, ἢ κοντὰ στὸ Λίτελ-Κάμπτον, ἂν ποτὲ ταξιδεύατε ὡς ἐκεῖ.

Τώρα μπροστὰ τοὺς εἶδανε κάτι ψηλὰ τεῖχη. Σκορπισμένα σπίτια ἀπὸ ξύλο καὶ πέτρα, μέσα σὲ κήπους ἀνθισμένους, καὶ πάνω ἀπὸ αὐτὰ ἔδλεπες ἕνα ψηλὸ τεῖχος πού φαίνονταν κόκκινο στὸν πρωῒνὸ ἥλιο. Ἦτανε πάρα πολὺ ψηλό, σὰν τὸν ἅγιο Παῦλο, σχεδὸν—καὶ εἶχε πελώριες πύλες πού χρύσιζαν στοῦ ἡλίου τὴς ἀχτίνες.

Κάθε πύλη, εἶχε πάνω τῆς ἕνα τετράγωνο πύργο πού ἔξευχε ἀπὸ τὸν τοῖχο.

Πέρα ἀπὸ τὰ τεῖχη, ἔδλεπες, ἀπὸ τὴς πύλες, πολλὰ σπίτια καὶ πύργους, νά χρυσιζοῦν καὶ νά παίρουνε χίλια χρώματα στοῦ ἡλίου τὸ φῶς.

Μακριά, πρὸς τὰ ἀριστερά, κυλοῦσε ἡρεμὰ ἕνας μεγάλος ποταμός.

Τὰ παιδιὰ εἶδανε πὼς ὁ ποταμὸς ἔβγαине ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, κυλώντας ἀνάμεσα ἀπὸ μιὰ μεγάλη καμάρα καμωμένη στὰ τεῖχη.

— Αὐτὰ τὰ φτερωτὰ δέντρα στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ εἶναι χουρμαδιές, εἶπε ὁ Κύριλλος, πού ἤξερε τὰ πολλά.

— Ἐσὺ πού τὰ ξέρεις ὅλα, εἶπε ὁ Ρόμπερτ στὸν Κύριλλο, τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ κομμάτι τῆς γῆς τὸ σταχτοπράσινο, πού δὲν ἔχει διόλου δέντρα, καὶ εἶναι ὅλο ἄμμος;

— Μὲ συγχωρεῖς, δὲν κάνω τὸν πολύξερο. Ἀπλούστατα θέλω νά σὰς μάθω νά ξεχωρίζετε μιὰ χουρμαδιά ἀπὸ μιὰν ἀμυγδαλιά ἅμα τύχει καὶ ξαναδῆτε αὐτὰ τὰ δέντρα, εἶπε πειραγμένος ὁ Κύριλλος.

— Κοιτάχτε! φώναξε ἡ Ἀνθέα. Ἀνοίγουνε τὴς πύλες!

Πραγματικά οἱ μεγάλες πόρτες ποχωρήσανε μ' ἕνα μεταλλικὸ κρότο, καὶ καίμια δωδεκαριὰ ἄνθρωποι βγήκαν ἀπὸ τὴν πόλη, καὶ πήραν τὸ δρόμο πρὸς τὸ μέρος τῶν παιδιῶν.

Ἐκεῖνα, χωρὶς μιλιὰ, κρυφτήκανε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα.

— Δὲ μ' ἀρέσει ὁ κρότος πού κάνουνε αὐτὲς οἱ μεγάλες πόρτες, εἶπε ἡ Τζέννη. Μοῦ φαίνεται πὼς ἅμα μπεῖς μέσα, καὶ κλείσουνε, δὲ θὰ ξανανοῖξουνε ποτέ!

— Ἐχετε τὸ Φυλαχτό, πού θὰ σὰς βγάλει ἀπὸ ἐκεῖ μέσα ὅτι ὥρα θέλετε, εἶπε ὁ Φάμμεντ, βγάζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ καλᾶθι. Τζέννη, μὴν κάνεις σὰ μικρὸ παιδί! φοβισμένο. Ἐγὼ ἂν ἤμουνα στὴ θέση σου, θὰ πήγαινα μέσα στὴν πόλη, καὶ θὰ ζητοῦσα νά δῶ τὸ βασιλιά.



Τὰ παιδιὰ ἐνθουσιασθήκανε στὴν ἰδέα τοῦ Φάμμεντ.

Ἔτσι, ἅμα οἱ ἄνθρωποι πού βγήκαν ἀπὸ τὴς πύλες, περᾶσαν νά

Μὲ τὰ δόντια του κρατοῦσε ἕνα κομμάτι μαχαίρι... Σελ. 168, στ. α'.

δὲ πλά τους, τὰ παιδιὰ πού κατάλαβαν πὼς θάτανε ἐργάτες, ἀπὸ τὸ ντύσιμό τους, προχώρησαν μὲ θάρρος γιὰ τὴν μεσαία πύλη. Ἡ ἀψίδα πού τὴ σκέπαζε ἦταν σὰν μεγάλο τοῦνελ. Τόσο οἱ τοῖχοι ἦταν χοντροί.

— Κουράγιο, εἶπε ὁ Κύριλλος. Ἀς προχωρήσουμε, δὲν εἶναι καιρὸς γιὰ λειποψυχίες.

Ὁ Ρόμπερτ προχώρησε πρῶ-

τὸς τραγουδώντας ἕνα ἐμβατήριο: Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας κι' ὁ ἀρχαῖος Ἡρακλῆς ὁ Δύσσανδρος κι' ὁ Ἐκτωρ ἄξιζαν ὅσο ἐμεῖς;

Καὶ μὲ ρυθμικὸ βῆμα, ἀκολουθώντας τον, φτάσανε ὅλοι μπροστὰ στὴν πύλη.

Ἐκεῖ, δυὸ φρουροὶ μὲ πανοπλία τοὺς κλείσανε τὴν εἴσοδο σταυρώνοντας τὰ σπαθιά τους.

— Τίς εἶ; τοὺς ρώτησαν.

(Μοῦ φαίνεται, σὰς ἔχω πῇ πὼς τὰ παιδιὰ καταλαβαίνουνε ὅλες τὴς γλώσσες καὶ μπορούσανε νά κάνουν καὶ τοὺς ἄλλους νά καταλάβουνε τὰ Ἑγγλέζικα τους).

— Ἐρχόμαστε ἀπὸ μακριά, εἶπε ὁ Κύριλλος μηχανικά, ὥπως καὶ στὴν Αἴγυπτο. Καὶ θέλουμε νά δοῦμε τὸ βασιλιά σας.

— Ἀκριβῶς αὐτὸ θέλουμε, εἶπε καὶ ἡ Ἀνθέα.

— Ὁ πολυχρονεμένος βασιλιάς μας, εἶπε ὁ φρουρὸς, πῆγε νά φέρει τὴ δέκατη τέταρτη γυναῖκα του. Μά, ἀπὸ πού ἐρχόσαστε, γιὰ νά μὴν τὸ ξέρετε αὐτό;

— Τότε νά δοῦμε τὴ βασίλισσα, εἶπε βιαστικά ἡ Ἀνθέα, χωρὶς νά ἀπαντήσει στὸ «ἀπὸ πού ἐρχόσαστε».

— Ἡ πολυχρονεμένη μας βασίλισσα, ἔχει σήμερα ἀκρόαση τρεῖς ὥρες μετὰ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

— Καὶ τί θὰ κάνουμε ὡς ἐκεῖνη τὴν ὥρα; ρώτησε ὁ Κύριλλος.

Ὁ φρουρὸς δὲ φάνηκε νά πολυσκοτίζεται γι' αὐτό. Οὔτε τοὺς εἶνε σημασία. Ὁ ἄλλος φρουρὸς ὅμως ἦταν πιδ εὐγενικός.

— Ἀς τοὺς ἀφίσουμε νά μποῦν μέσα νά ρίξουνε μιὰ ματιὰ γύρω, εἶπε. Στοιχηματίζω πὼς ποτὲ δὲ θὰ εἶδανε τέτοια περίεργα πράγματα.

Ὁ ἄλλος ἦτανε δισταχτικός.

— Στὸ κάτω-κάτω βλέπεις πὼς εἶναι παιδιὰ, εἶπε πάλι ὁ δεύτερος φρουρὸς, πού θὰ εἶχε φαίνεται δικὰ του παιδιὰ. Ἀφισέ με ἐλεύθερο γιὰ λίγο. Θὰ τὰ πάω στὴ γυναῖκα μου νά τοὺς δώσει νά φάνε κάτι, καὶ στὸ μεταξύ νά δοῦνε καὶ τὰ ἀξιοπερίεργα τοῦ τόπου. Εἶναι παιδιὰ. Δὲν ἔχουμε νά φοβηθοῦμε τίποτα.

— Καλὰ, πήγαινε, εἶπε ὁ πρῶτος φρουρὸς. Ὅμως μὴν ἀργήσεις.

Ο δεύτερος φρουρός έβαλε τα παιδιά μέσα στην πύλη. Όλα ήταν πολύ διαφορετικά από το Λονδίνο.

Στο Λονδίνο έβλεπε μεγάλη ποιικιλία στις οικοδομές. Έδω τα σπίτια ήταν σχεδόν ομοιόμορφα. Μοιάζανε μεταξύ τους στο σχήμα, πού ήταν τετράγωνο. Μόνο ή διακόσμηση τους ήταν διαφορετική, στο καθένα. Άλλα βαμμένα με ζωηρά χρώματα, άλλα με μαύρα και ασπρόμαυρα στολίσματα, με ταράτσες και κήπους, μπαλκόνια και δενδρόφυτες αυλές.

Ο φρουρός τους πήγε σ' ένα σπίτι, σ' έναν μικρό απόμερο δρόμο. Στο κατώφλι, μια γυναίκα έγενεθε.

— Δόσε στα παιδιά να φορέσουν κανένα πανωφόρι, να πάνε μια βόλτα ως που νάρθει ή ώρα που θάχει ή βασίλισσα την ακρόασή της. Άφισε τή δουλειά σου, και πήγαινε μαζί τους. Έγώ πρέπει να γυρίσω στη θέση μου.

Η καλή γυναίκα έκανε ό,τι της είπε ο φρουρός. Έδωσε στα παιδιά να φορέσουν ένα είδος πανωφόρι με κρόσια ολόγυρα, και τα πήρε μαζί της να κάνουν μια βόλτα στην πόλη.

Θάθελα νάχα καιρό να σας τα πω ένα-ένα όσα είδαν και θαύμασαν τα τέσσερα παιδιά.

Όλα ήταν έντελώς διαφορετικά από ό,τι βλέπουμε σήμερα. Τα σπήττα χρωματισμένα ζωηρά, και με ζωγραφίες στην πρόσοψή τους.

Τα πολλά είχανε μεγάλα αγγάλματα στις δυο μεριές τις πόρτας. Οι άνθρωποι φορούσαν πολύχρωμα φορέματα. Μπλέ, κόκκινα, πράσινα, με γανιρίσματα χρυσά.

Η πλατεία της αγοράς ήτανε τόσο μεγάλη όσο δε μπορείτε να φαντασθήτε.

Στα μαγαζιά βρίσκατε ό,τι κι' αν επιθυμούσε ή καρδιά σας. Άκόμα και πράγματα που σήμερα δε θα τα βρήτε πουθενά.

Σωροί από θαυμάσια φρούτα, ροδάκινα και μήλα, δοχεία, πηλίνα και θαυμαστά χρώματα. Κολλιές και ακρόατες σκαλιστές, βραχιόλια και καρφίτσες, υφάσματα υφαντά και γουνάρικα και περίφημα δλοκέντητα λινά.

Τα παιδιά δεν είχανε ποτέ ως τώρα ιδεί, τόσα ωμορφα πράγματα μαζεμένα.

Δε χορταίνανε να κοιτάζουνε έδω και κεί, όταν ξαφνικά ή γυναίκα που τα συνόδευε, τους είπε:

— Κοντεύει ή ώρα για την ακρόαση. Θα σας πάω τώρα στο πα-

λάτι. Καλλίτερα να φτάσετε εκεί νωρίτερα.

Λοιπόν πήγαν στο παλάτι. Αυτό ήτανε το πιο αξιοθαύμαστο από όσα είχαν δει ως τώρα.

Εμοιάζε με ούράνιο τόξο— χρυσό, ασπρόμαυρο, μαύρο κι' άσπρο, — θύμιζε ένα παλάτι παραμυθιού.

Μια μεγάλη σκάλα από χρωματιστά μάρμαρα οδηγούσε στα διαμερίσματά του.

Δεξιά και άριστερά, σε κάθε σκαλοπάτι, όρθωνότανε και ένα άγαλμα, είκοσι φορές στο ανάστημα ενός ανθρώπου. Τα άγάλματα είχανε κεφάλια άγριμιών και σκυλλιών, και οι πανοπλίες τους φάνταζαν σαν πελώρια φτερά. Παρίσταναν τους βασιληάδες περασμένων εποχών.

Ενώ ανέβαινε, συναντούσε κάθε τόσο ευρύχωρες ταράτσες με συντριβάνια.

Η φρουρά της βασίλισσας, με στολές που λαμποκοπούσανε στον ήλιο σά χρυσάφι, είχε παραταχθεί στις δυο μεριές της σκάλας.

Μια ομάδα από τους ίδιους φρουρούς στεκόταν στην κύρια είσοδο του παλατιού.

Κόσμος πολός ανέβαινε τη μεγαλύτερη αυτή σκάλα για να ζητήσει ακρόαση από τη βασίλισσα.

Έβλεπε Κυρίες πλούσια ντυμένες, με μεταξωτούς φραμπαλάδες, φτωχόκοσμο με απλά φτηνά φορέματα, και νεαρούς κομψευόμενους με γένεια κατασφωμένα και γεμάτα μπριλλαντίνη.

Ο Κύριλλος, ο Ροβέρτος, ή Άνθθα και ή Τζέννη ανέβαιναν κι' αυτοί μαζί με τον κόσμο.

Μόλις φτάσανε στη μεγάλη πόρτα ο Ψάμμεντ έβγαλε προσεχτικά το ένα του μάτι έξω από το καλάθι, κοίταξε ολόγυρα, και είπε:

— Τι δουλειά έχω εγώ με τις βασίλισσες; Πές τε στη γυναίκα του φρουρού να με πεί σπύτι της και παρακαλέστε την να μου δώσει λίγη άμμο να ξαπλώσω.

— Άχ! μή μάς άφίσεις! είπε ή Τζέννη.

Η γυναίκα του φρουρού, έδινε μερικές οδηγίες στην Άνθθα, πώς θα παρουσιάζονταν τα παιδιά μπροστά στη βασίλισσα και δεν άκουσε τί είπε ή Τζέννη.

— Μην είσαι κουτή Τζέννη, είπε ο Ψάμμεντ. Τι το θέλετε τότε το φυλαχτό, αφού δεν το μεταχειρίζεσαστε; Άν με χρειαστείτε, πηίτε τη μαγική λέξη, και το φυλαχτό θα με φέρει άμέσως κοντά σας.

— Θα προτιμούσα νάρθω μαζί σου, ξανάπε ή Τζέννη.

Όλοι μείνανε με το στόμα άνοιχτό ακούγοντας τη Τζέννη. Άκόμα και ο Ψάμμεντ.

— Γιατί σας φαίνεται παράξενο αυτό που λέω; τους είπε ή Τζέννη. Όπως ο Ψάμμεντ, έτσι κι' εγώ, δεν θέλω ν' άνακατευτώ με βασιλίσσες και τέτοια. Και ξέρω πολύ καλά, πώς μονάχα όπου βρίσκεται ο Ψάμμεντ, εκεί είμαι και γώ άσφαλίσμένη.

— Δεν έχει κι' άδικο, είπαν οι άλλοι.

— Θα με πάρεις μαζί σου, δεν είναι έτσι; ρώτησε ή Τζέννη τη γυναίκα του φρουρού. Θα είμαι φρόνιμη. Θα παίξω με τα παιδιά σου ως που να γυρίσουν οι δικόι μου από την ακρόαση.

— Γιατί όχι, μικρούλα μου; είπε ή καλή γυναίκα.

Η Άνθθα χάιδεψε τον Ψάμμεντ, και φίλησε τη Τζέννη. Έκείνη, έπιασε το χέρι της γυναίκας του φρουρού, και ξεκίνησε μαζί της, κρατώντας το καλάθι με τον Ψάμμεντ.

Τα παιδιά παρακολουθούσανε με τα μάτια τη Τζέννη ως που χάθηκε μέσα στο πλήθος. Τότε ή Άνθθα γυρίζοντας προς το παλάτι είπε στα παιδιά:

— Άς παρακαλέσουμε το θυρωρό να φυλάξει τα πανωφόρια μας.

Έβγαλαν λοιπόν τα πανωφόρια που τους είχε δώσει ή καλή γυναίκα, και μείνανε με τα Έγγλέζικα κοστούμια τους, τα καπέλλα και τα παπούτσια τους, έτοιμοι να παρουσιαστούνε στη βασίλισσα.

— Θέλουμε να δομε τη βασίλισσα, είπε ο Κύριλλος. Έρχόμαστε από πολύ μακριά.

Ένα ψιθύρισμα γεμάτο περιέργεια και άνησυχία άκούστηκε ολόγυρά τους. Ο θυρωρός είπε σιγά κάτι σε έναν άράπη υπηρέτη. Εκείνος μίλησε λίγο με κάποιον άλλο. Έγινε μια σιωπή. Έστερα ένας πελώριος άνθρωπος τους έκανε νόημα να πλησιάσουν.

Τα πόδια του Ρόμπερτ τρέμανε. Τα παιδιά ανεβήκανε άκόμα τα δυο τρία σκαλοπάτια που άπόμεναν. Μια πόρτα άνοιξε. Μια κουρτίνα τραβήχτηκε, και τα παιδιά προχωρώντας άνάμεσα στη διπλή σειρά των άυλικών — που ήταν πολυτελέστατα ντυμένοι, κι' έσκυβαν με σεβασμό το κεφάλι, — φτάσανε, μπροστά στον μεγάλο θρόνο.

Ξαφνικά άκούστηκε μια γλυκειά και γεμάτη ευγένεια και καλωσύνη φωνή:

(Άκολουθεί)

ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ



ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝΑ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ

Βλέπω συχνά στα όνειρά μου σε κάποιο τόπο μακρινό έν' άκρογιάλι έρημικό. Ένα καλύβι ταπεινό, το κύμα το διαβατικό, μια γρήγορη βαρκούλα, τη νύχτα, την αυγούλα έχει συντρόφους του καλούς, συντρόφους άδολους, άπλους.

Ο ήλιος παίζει χαρωπά με τα μικρά χαλίκια το κύμα φέρνει στη στεριά από το βυθό τα φύκια και σ' ενός δέντρου τα κλαδιά γλυκά λαλούν πουλάκια, παίζουν μικρά παιδάκια στην άμμο, όλο χαρά παιδάκια ενός ψαρερά.

Ένα άκρογιάλι έρημικό βλέπω συχνά στα όνειρά μου, έν' άκρογιάλι μαγικό που λαχταρά ή καρδιά μου στην τόση του γλυκειά ήσυχία βλέπω, θαρρώ, την ευτυχία.

Μικρή Δογοτέχνης [B]

©©

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Χτες πήραμε πάλι το δρόμο, για το σπίτι της γιαγιάς. Πόσες θύμψεις παλιές, πόσες στιγμές άγύριστες, δεν φανερώνονται ξαφνικά από τα βάθη της ψυχής μου, σαν άνοιγω τη μεγάλη ξύλινη πόρτα του περιβολιού κι' αντίκριζω τα ψηλά δέντρα, το μικρό διάδρομο τον τριγυρισμένο με τριανταφυλλίες και στο βάθος το σπίτι με τα καφετιά παραθυρόφυλλα!... Μου φαίνεται πως γυρίζουν δέκα χρόνια πίσω, τότε που ήμουν ένα κοριτσάκι χαρούμενο, που πήγαινα τις Κυριακές να φιλήσω το χέρι της γιαγιάς και της θείας μου. Θαρρώ πως θ' άνεβώ τρέχοντας τη μεγάλη μαρμαρένια σκάλα, να σταματήσω μπροστά στη μπαλκονόπορτα με τα χρωματιστά της τζάμια και εκεί σιγά-σιγά όπως με συμβούλευε ή θεία, να την σπρώξω με προσοχή μίν τύχη και σπάσουν τα χρωματιστά της τα γυαλιά. Μου φαίνεται άκόμα πως θα έμπω μέσα να βρω τη μεγάλη τραπέζια τη φωτεινή, με τα πολλά παράθυρα και τους κόκκινους μπερντέδες, θ' αντίκρισω τις δύο γνώριμες μου μορφές, τη γιαγιά καθισμένη στην άκρη του μεγάλου καναπέ, τυλιγμένη σ' άπειρα σαλάκια να διαβάζει πάντα μια έφημερίδα, και κεί κοντά σε μια πολυθρόνα έαπλωμένη τη θεία Τασία (καύμενη μαρτυρική θεία! έτσι πάντα σ' έφτασα, με παρόλτα τα πόδια να στέκεσαι στην ίδια αυτή θέση). Καθόμουν εκεί άνάμεσα τους τις Κυριακές εκείνες και άκουα τη γιαγιά να μου λέει παλιές

ιστορίες με μια ξαφνική λάμψη στη θολή της ματιά: «τότε που ήταν μικρά κορίτσια οι θυγατέρες της, τότε που γέμιζε το σπίτι με τραγούδια και χαρές». Σαν σταματούσε ή γιαγιά άρχινούσε ή θεία να λέει μελαγχολικά: «Τότε που ήμουν καλά... τότε που έβγαίνα...». Και εγώ τότε δεν μπορούσα να καταλάβω πώς ήμουν εγώ το μέλλον και κείνες το παρελθόν, πώς για μένα ξανοίγονταν μέρες ευτυχισμένες, μα που για κείνες ήταν μακρινές.

Κι' ύστερα σαν όνειρο κακό περνά από τη σκέψη μου ο μαρτυρικός θάνατος της θείας, και μετά το παντοεπιδεχόμενο της γιαγιάς, το ξεσπάσμα του σπιτιού, το κλείσιμό του και το ρήγμα των λουλουδιών του περιβολιού. Τώρα μείνανε μονάχα τα δέντρα και κάτι τριανταφυλλίες που πάμε κάποτε και τις ποτίζουμε. Έτσι κι' έχτες πήγαμε λίγο, κι' έτσι έρημο και θλιμμένο τ' αφήσαμε πάλι μοναχό να θρηνηί τις γενιές που πέρασαν και ζήσανε και σβήστηκαν μέσα του. Βγαίνοντας, χωρίς να θέλω, τράβηξα με δύναμη τη μπαλκονόπορτα και έτριξαν δυνατά τα χρωματιστά τζάμια. Και τότε μου ήρθε στ' αυτιά μια γνώριμή μου φωνή που μου έλεγε έναν καιρό: «Πρόσεξε τα τζάμια τώρα που θα βγεις». Καμένη, θεία Τασία!...

Νίκη [B]

©©

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Καθισμένη αυτή την άνοιξιάντικη βραδυά επάνω στο πεζούλι, έξω από την πόρτα του σπιτιού μου, όπου το δροσερό άνοιξιάντικο άγέρι σιγοφυσά και ολόγλυκο το λαμπερό φεγγάρι προβαίνει στον ούρανό, κοιτάζω τη θάλασσα που παγινιδιάζει με την άμμο και σπάσει με μικρά κύματα πάνω στα βράχια.

Η φαντασία μου κάνει φτερά. Περνά θάλασσες, κάμπους, βουνά και φτάνει στην Ελλάδα. Στη γλυκειά πατρίδα μου με το γαλάζιο ούρανό, που έγκατέλειψα έδω και τόσα χρόνια για να εγκατασταθώ σε μια μακρινή πολιτεία. Βαρέθηκα τα ξένα. Πώς θα ήθελα να ξαναβρω στην Άκρόπολη, να δω τη γαλανόλευκη να κυματίζει και να άκούσω το θρόισμα των δένδρων της Πεντέλης του Παρθενισμού και το φλοίσβο ενός ουακιού!... Μα ποιός ξέρει πότε θα ξανάρθω στην Ελλάδα!...

Άδω Διαβολάκι [Γ]

©©

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΠΟΥ ΚΛΕΨΑΝ ΟΙ ΘΕΟΙ

Είχε πυκνά μαλλιά ή Βερούλα και ξανθά-ξανθά... Λύνονταν εύκολα, γι' αυτό έπρεπε κάθε τόσο να τα άνα-

σκηκάνει και να τα δένει όταν λύνονταν... άληθινός χείμαρρος από χρυσάφι...

Ήταν ή χαρά προσωποποιημένη, ή μικρή μου άδελφούλα... Τα λαμπερά της δοντάκια είχαν τη χάρη να δείχνονται σ' ένα άδιάκοπο γέλιο... τα ματάκια της ήταν ούρανος και θάλασσα... τη θυμάμαι σαν τώρα δά, άλαφροπερπάτητη, άηδόνι άληθινό!...

Ήταν το Ίδανικό μου, ή χαρά μου, ή Μικρή Βερούλα... Μ' άρεσε τόσο να με ρωτάει για κάθε τί που έβλεπε γύρω της και να της άπαντάω. Τώρα θα μένουμε άναμνήσεις οι άντέλειωτες περιπλανήσεις μου, μέσα σε λειμώνες χαράς... Την άρμονία των σκαλωμένων κήπων, των άκνογάλαων κοιλάδων, τους ήλιανθους και τα μπουτόνια, τα μυρωμένα άνθια μέσα στο κατανυχτικό πάθος του Ώραιου!

Βερούλα, θα κλάψω άπόψε. Θα κλάψω μικρή μου άδελφούλα μαζί με τη λίμνη, τα νούφαρά της, τη ψηλή τη λεύκα, τ' άστέρια!...

Νίκος Ήεδινός [B]

©©

Ο ΔΗΓΟΙ

Σαν γυρνάμε από τις έκδρομές μας με τον σάκκο στην πλάτη άδειανό με το βήμα γοργό κι' έναν ευθύμο σκοπό προχωρούμε μέσ' στο δειλινό.

Οι οδηγόι γυρίζουν από την έκδρομή. Όλες είναι χαρούμενες, γελαστές. Είναι ευχαριστημένες από την έκδρομή τους. Όλη τη μέρα έτρεξαν στο ύπαιθρο, χάρηκαν τον ήλιο, τη ζωή... Τώρα κουρασμένες μα ευχαριστημένες γυρνούν χαρούμενες στα σπίτια τους. Και όλο τραγουδούν ξένοιαστα και χαρούμενα το ευθύμο τραγουδάκι τους.

Η άρχηγός, δίπλα τους, τους μεταδίδει το κέφι, τη χαρά, που πρέπει να έχουν σ' όλη τους τη ζωή.

Το φεγγάρι κοιτάζει χλωμό μια μόνη γραμμή που στο δρόμο προχωρεί και λέει: Άδίοι θάν' Οδηγοί!...

Δαρισηή [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μικρός Νίκος διαβάζει σ' ένα περιοδικό τα εξής:

«Πολλοί σοφοί λένε ότι κάποτε ο ήλιος θα έραγη και θα καίη όλη ή γη...»

Και πετάγεται τρομαγμένος: — Δε θα μάς είδοποιήσουν να φύγουμε καλές μπαμπά;

(Γεγονός) Έντελβέρδης

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δοχ. 35000, Ἐξαμηνίᾳ δοχ. 20000, Τριμηνίᾳ 12000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγυπτίου Λίρας 2:10
Ἀμερικής καὶ ἄλλων κρατῶν Δολλάρια 10.
Ἐξαμηνίᾳ ἀναλόγως. Τιμὴ φύλλου δοχ. 800.
ΕΠΙΣΤΟΛΑὶ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσπάσας: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθῆναις.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδὴ-ποτε μηνός.
ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς Ἀριστείδου 10
Ἀθῆναι

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 11ην Αὐγούστου 1947

ΤΑ ἴδια Παντελάκη μου, τὰ ἴδια Παντελῆ μου! Γι' αὐτὸ εἶμαι διαρκῶς ὑποχρεωμένη νὰ λέω τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια πού ἀσφαλῶς θὰ τὰ βαρεθῆκατε νὰ τ' ἀκοῦτε καὶ σεῖς. Προσέχετε τὰ γράμματά σας. Μὴν γράφετε πολὺ βιαστικά, καὶ πρὸ παντὸς μὴ λησμονεῖτε νὰ σημειώνετε τόπο προελεύσεως καὶ ἡμερομηνία. Ἡ τελευταία μάλιστα ὅταν δὲν ὑπάρχει μὴ κάνει νὰ μὴν ξέρω πού νὰ κατατάξω τὸ γράμμα σας — ἀπαντῶ βλέπετε μὲ χρονολογικὴ σειρά. — Κι' ἐστὶν ὅσα γράμματα δὲν ἔχουν ἡμερομηνία τ' ἀφήνω τελευταία.

Ἄ, τί χαρά, Ἀγγέλη, νὰ παίρνω γράμμα σου, ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό! Πίστευε, λοιπόν, ὅτι θὰ μπορούσα νὰ σὲ ξεχάσω τόσο εὐκολά; Ἐγὼ νομίζω ὅτι οὔτε τ' ἄλλα διαπλάσσοι σ' ἔχουν ξεχάσει. Οἱ δεσμοὶ πού γεννιοῦνται ἀνάμεσά μας διαρκοῦν πολὺ. Εἶδες καὶ σὺ, πού ἂν καὶ εἶχες νὰ μοῦ γράφεις τόσα χρόνια καὶ νὰ λάβεις μέρος στὴν κίνησή μου συγκινήθηκες τόσο; Κι' ἐγὼ ἐλπίζω πὼς κάποτε κάποτε θὰ μοῦ δίνεις παρόμοιες χαρὲς μὲ γράμματα σου. Στὸν κ. Κ. Ἀγ. εἶπα τίς εὐχαριστίες σου.

Φιντανάκι, ἂν κι' εἶσαι ἀσυγχώρητη σὲ... συγχωρῶ μὴ πού μ' ἐνθουσίασε τὸ γράμμα σου μὲ τὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Λοιπόν, περιμένω καὶ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐπαγγελιῶν σου.

Συγχαρητήρια, Ζέφυρε, γιὰ τὸ ἀπολυτήριο τοῦ γυμνασίου καὶ καλὴ ἐπιτυχία στὶς εἰσαγωγικὰς τοῦ Πανεπιστημίου. Πῆρα τίς ἀπαντήσεις σου σὲ τρεῖς ἐκτάκτους καλοκαιρινούς διαγωνισμούς καὶ περιμένω καὶ τῶν ἄλλων. Σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια, δὲ θὰ συμφωνήσω ὅμως μαζί σου πὼς ἐπαπὶ νὰ σκέφτομαι τὰ μεγαλύτερα διαπλάσσοι πού εἶναι φυσικὰ νὰ ἔχουν περισσότερες ἀσχολίες. Μοῦ λὲς πὼς δημοσιεύω γρήγορα τίς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Μὰ πὼς, ἀφοῦ περνᾶνε τέσσερις καὶ περισσότεροι μῆνες γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν; Ἄς εἶναι, ὅμως, σκέφτομαι νὰ καθυστερήσω τὴ δημοσίευσιν τῶν λύσεων γιὰ ἕνα-δύο φυλλάδια—νὰ «κάνω κράτει»... Εἶσαι τώρα εὐχαριστιμένος;

Μοῦ γράφει τόσα πολλὰ ἡ Ἑλληνικὴ Ραχοῦλα πού δὲν ξέρω σὲ τί νὰ τῆς προτοπαπαντήσω. Τὴν εὐχαριστῶ τὴν καλὴ μου φίλη μαζί μ' ὅλο τὸ σπικὶ μου πού μὲ θυμᾶται καθὼς καὶ ὁ κ.

Φαίδων πού ὅπως θὰ εἶδες ἔγραψε σὰ παιδιὰ τοῦ ἕνα δελτάριο. Ἄς ἐλπίσουμε πὼς ὁ Θεὸς θὰ τοῦ δώσει ὑγεία γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ γράφει πάλι τακτικά τίς Ἀθηναϊκὰς τοῦ Ἐπιστολῆς.

Μὲ χαρά μου ἔμαθα, Τάκη Κολόκα, ὅτι καὶ φέτος ἀρίστους στὶς ἐξετάσεις σου. Συγχαρητήρια λοιπόν καὶ σοῦ εὐχομαι πάντα σου ν' ἀριστεύεις.

Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης Γρ. Κάτσας μοῦ γράφει ὅτι «ἕνα μεγάλο 19 Ἀρίστα πού φάνταζε σὺ ἐνδεικτικὸ τοῦ, ὅταν τὸ πῆρε, τὸν ἀποζημίωσε γιὰ τοὺς κόπους καὶ τὴν ἀγωνία ὅλου τοῦ ἔτους».

Ἡ Γριὰ Μπεμπέκα σ' ἕνα τετρασέλιδο γράμμα τῆς μοῦ γράφει τόσο πολλὰ!... Τὴ θεῖα τῆς τὴν παλιά μου Χανιωτοπούλα τὴν εὐχαριστῶ. Ὡστόσο ἡ μικρὴ μου φίλη ἂς μὴν ἐπιστεῖται τόσο πολὺ τὴ θάλασσα κι' ἂς τὴν προσέχει λιγάκι πρὸ παντὸς ὅταν κάνει τίς βουτιὲς μὲ τὸ κεφάλι.

Σ' εὐχαριστῶ, Ρέα Ἀγγελμάτη, καὶ γιὰ τὰ δύο σου γράμματα τὰ πλημυρίσμένα ἀπὸ ἀγάπη, καὶ μαζί μου σ' εὐχαριστεῖ καὶ ὁ κ. Φαίδων, ὁ Ἀνανίας καὶ ὁλόκληρο τὸ σπικί. Γιὰ τοὺς καλοὺς σου βαθμούς, συγχαρητήρια.

Μὲ συγκίνησε τὸ γραμματάκι σου, Ἡρεμὴ Θάλασσα, πού εἶχε ἀκριβῶς—τί σύμπτωση—δέκα γραμμές, ὅσα καὶ τὰ χρονάκια σου. Ἄν ἔπαιρνες καὶ τὸ ἐνδεικτικὸ σου μὲ δέκα ἡ σύμπτωση θά-τανε τέλεια. Δὲν περᾶζει ὅμως καὶ τὸ 9 πού πῆρες ἀρίστα εἶναι. Στὸν πατερούλη σου τὸν καλὸ μου φίλο, πολλοὺς χαιρετισμούς.

ΟΙ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΤΕΙΝΟΝΤΑΙ

Ἡ προθεσμία τῶν ἐκτάκτων διαγωνισμῶν ἔληξε στὶς 30 Σεπτεμβρίου καὶ εἶχα δηλώσει ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ παραταθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ φύλλα καθυστέρησαν τόσο καὶ μόλις τώρα τελευταία μπορέσαμε νὰ δῶτε τίς συμπληρώσεις καὶ τίς ἐπεξηγήσεις πού ἦταν ἀπαραίτητο νὰ δηλωθῶν ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφίαν, ἀποφάσισα νὰ δεχθῶ ἀπαντήσεις ὡς εἰς 30 Νοεμβρίου. Φαντάζομαι πὼς εἶται θὰ ὑποθέσουν νὰ λάβουν μέρος καὶ ὅσοι ἤθελαν νὰ διαγωνισθοῦν ἀλλὰ γιὰ ποικίλους λόγους δὲν τοὺς στάθηκε δυνατό νὰ στείλουν ἀπαντήσεις. Ἄς σημειώσω ἀκόμα πὼς σὲ μερικὸς διαγωνισμοὺς οἱ συμμετοχὲς ἦσαν λιγοστές — συγκεκριμένα στὸ Ποίημα καὶ στὴ Φωτογραφία καὶ κατὰ δεύτερο λόγο στὸ Κρυπτογραφικὸ—καὶ ἂς ἐπιστήθω τὴν προσοχή σας σ' αὐτό.

ΛΥΤΕΣ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
Φύλλο 8—19: Τοῦλα Δουκαρέλλη.
Φύλλο 20—22: Ἐξερυνήτης τῶν Ἀστέρων, Εὐάγγελος Ἀρ. Μουστάκας Μωῦσης Καν. Κωνσταντίνης, Πάρις Νικ. Παρίσης, Φιλοθεάτισσα.
Κανένας ἀπὸ τοὺς λύτες δὲν ἔλυσε σωστὰ ὅλες τίς ἀσκήσεις.

ΓΙΑ ΤΗ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Πὼς συμβαίνει» τῆς Σανθῆς Ἀμαζόνας. Αὐτοῦ τοῦ εἰδους τὰ κομμάτια πρέπει νὰ εἶναι πολὺ πρωτότυπα γιὰ νὰ δημοσιευτοῦν. Ἀρκοῦσε τὸ κομμάτι πού δημοσιεύτηκε κι' ἔγινε ἀφορμὴ νὰ γραφτεῖ τὸ σημερινό.—Ἦταν ὄνειρο καὶ ἐξοβυσε τοῦ Ἀγριοκάττικο. Τὸ Ἀ. μπορεῖ νὰ γράφει καὶ καλύτερα. Ἄλλωστε, γιὰ τὴν ἀπογοήτευσιν; Ὁ κόσμος δὲν εἶναι γεμάτος καλὲς, οἱ ἀνθρωποὶ δὲν εἶναι μοχθηροί. Μὴν τὰ βλέπετε ὅλα μ' ἀπελπισία. Θέλω νὰ γράφετε χαρούμενα κομμάτια.—Ἡ ὑποστολὴ τῆς Σημαίας καὶ «Τὸ Δημαρχεῖον Μεσολογγίου» τῶν Ἀνὸ Φίλων. Ἀξίεπαινη ἡ διάθεσιν. Τὸ γράψιμο ὅμως δὲν εἶναι λογοτεχνικὸ, ὅπως πρέπει στὰ κομμάτια τῆς Σελίδας, ἀλλὰ δημοσιογραφικὸ. Γράφετε ἀπλά, χωρὶς ρητορισμούς, καὶ ἡ γλώσσα νὰ εἶναι ὁμαλὴ.—Πάνω στὸ πεζο» τοῦ Προσκοπικοῦ Σήματος. Ἐχεῖ πολλές κοινὲς ἐκφράσεις καὶ ἀδύνατα ἐπιθετα. Τὸ Πε. Σ. δὲ δουλεύει τὰ γραφτά του προτιπὸ τὰ καθαρὰ γράφει γιὰ νὰ στείλει; Στὸ χειρόγραφο τοῦ ὑπάρχουν ἀρκετὰ σβῆσματα.—Πὼς μοιάζουν τὰ ἄνθη» καὶ «Καλοκαιριτικὴ βραδιά» τοῦ Μαύρου Βέλους. Οἱ δύο τελευταῖες στροφές τοῦ ποιήματος ὑστεροῦν. Τὸ πεζὸ ἔχει μερικὲς κοινὲς ἐκφράσεις πού τὸ χάλουν. Τὸ Μ. Β. ἔχει δημοσιεύσει καὶ καλύτερα κομμάτια.—«Μετάνοια» καὶ «Ἐσπερινό» τοῦ Ἀδάμη Εὐριπαιῶν. Τοῦ πρώτου ἡ ἐμπνευσιν εἶναι ὠραία, ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι πολὺ βαρὺ γιὰ τὸ Σ. Σ. Σ. Ἄλλωστε εἶναι καὶ πολὺ μεγάλο. Τὸ «Ἐσπερινό» θὰ δημοσιευτοῦν ἂν ἔλειπαν οἱ χασμωδίες καὶ ἄλλα ἐξ ὧς στίχος τῆς Ἀ' στροφῆς.—Δύο κομμάτια τῆς Ρουμेलιώτισσας μὲ τὸν τίτλο «Ἡ θάλασσα». Δυσκολεύτηκα πολὺ ἀκόμα καὶ γιὰ νὰ τὰ διαβάσω, γιὰ τὸ ὕψος εἶναι μεπερδμένο καὶ τὸ γράψιμο ἀκατάστατο. Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ Ρουμελιώτισσα θὰ πετύχαινε καλύτερα στὰ ποιήματα.—«Ἐκσφαιρὸς» τῆς Ἑλληνικῆς Ραχοῦλας. Ἡ μετάφρασιν τοῦ κλασικοῦ αὐτοῦ ποιήματος δὲν εἶναι πολὺ ἐπιτυχημένη. Κάποτε τὸ εἶχα δώσει καὶ σὰ θέμα διαγωνισμοῦ, καὶ πῆρα καλύτερες ἀποδό-

σεις. Ὅταν μοῦ στέλντε μεταφράσεις, καὶ μάλιστα ποιημάτων, στέλνετέ μου μαζί καὶ τὸ κείμενο. Γιατί ὅλα δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ εἶναι γνωστὰ καὶ πρόχειρα.—Στὴ ζωὴ σου... τῆς Μικρῆς Δογοτέχνης. Τὸ νόημα δὲν εἶναι πολὺ καθαρό. Συγχέεις, μοῦ φαίνεται, τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς μὲ τὰ γηρατειά. Νὰ ἐπεξεργάζεσαι περισσότερο τοὺς στίχους σου καὶ νὰ προσέχεις τίς χασμωδίες.—«Θάλασσα» τῆς Θουλικῆς Ροδόπης. Προσπάθησα νὰ συγκεντρώσω τὰ καλὰ τοῦ σημεία γιὰ νὰ τὰ δημοσιεύσω, ἀλλὰ δὲ μπόρεσα. Μήπως θὰ ἤθελες νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλεις ἀφοῦ ἀφαιρέσεις τὴ 2η στροφή καὶ ξαναγράψεις τὴν τελευταία; Πρόσχε καὶ τίς ὁμοιοκαταληξίες.—«Ἀπὸ τὸ ταξίδι μου στὴν Πόλη» τῆς Πρασινιάδας. Πολὺ πρόχειρα γραμμένες ἐντυπώσεις. Πρόσχε καὶ τὴ γλώσσα σου, γιὰ δὲν εἶναι πάντα γνήσια δημοτική.—«Στὴ Λέσβο» τοῦ Ἀργιολούλουδο. Ἀξίεπαινη καὶ συγκινητικὴ ἡ διάθεσιν, τὸ γράψιμο ὅμως εἶναι ἀδόκιμο, πολὺ πρόχειρο. Αὐτὰ τὰ γενικά θέματα εἶναι πολὺ δύσκολα νὰ ἐκφραστοῦν σὲ ἕνα μικρὸ κομμάτι.—Θὰ συνεχίσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Πελληνέα (ἐκράτησα τὸ φύλλο σου καὶ περιμένω τὴ νέα σου διευθύνσιν). Παναγιώτῃ Καβαδά (ἔστειλα τὰ φύλλα 7—13). Βύρωνα Δεοντίδη (ἐπιταγὴ ἔλαβα εὐχαριστῶ. Περιμένω ἀπαντήσεις σου στὸ διαγωνισμό Φωτογραφίας). Πρασινιάδα (ἡ ἐπιταγὴ τῶν 12.000 πού ἔλαβα ἦταν γιὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς Β' τριμηνίας τοῦ 1947' περιμένω τὴν ἐξόφλησιν καὶ τῆς Γ'). Σ. Κομνηνοῦ (καὶ τὸ δικό σου θὰ κριθεῖ μαζί μὲ τ' ἄλλα. Ὑπομονὴ λοιπόν νὰ δημοσιευθοῦν τ' ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ). Ἀγριοκάττικο (μ' εὐχαριστεῖ πού μὲ θυμᾶσαι καὶ μοῦ γράφεις τακτικά ἀπὸ τὸ τόσο ἀγαπημένο μου νησί σου). Δοξαμένη Ἑλλάδα (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σου διάλεξα καὶ περιμένω τώρα νὰ μπεῖς στὴν κίνησή μου μὲ τὰ ὅλα σου. Μπορεῖς νὰ λάβεις μέρος σ' ὅποιον διαγωνισμό θέλεις). Θουλικὴ Ροδόπη (Θὰ περιμένω κι' ἄλλο σου γράμμα μ' ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὰ Μέθανα. Στὸ Ἀγριοκάττικο χαιρετισμούς). Γεωργία Βιριράκη, Ἡρῶ Καραθανάση (συμπληρώσα συνδρομῶν σας 1947 ἔλαβα καὶ σὰς εὐχαριστῶ). Δόρδο Βύρωνα (Κάποιο λάθος θὰ ἔγινε. Τὸ 18—19 εἶπα νὰ σὰς τὸ στείλουν. Περιμένω συνεργασία καὶ λύσεις). Μαύρο Βέλος (ἔλαβα τίς λύσεις καὶ τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ.). Τίτῃ Ἀσημάκη (ἔλαβα τὴν πρώτη δόση καὶ σ' εὐχαριστῶ). Ρίτσα Πούγκουρα (ἔλαβα εὐχαριστῶ). Μαραθροδόρμον (λυσοχάρτο ἔστειλα). Ἀγριοκάττικο (γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ δῶς στὴν οἰκεία στήλη). Ἀγγέλο Γ. Κυραγγελῆ (συμπλήρωμα ἔλαβα εὐχαριστῶ). Τέλη Ναχμία (ἐλήφθησαν). Λαωνίδα Ἀ Γαβαλά (εἶχαμε καθυστέρησιν θὰ τὰ λάβεις). Φαίδωνα Κουτσουμτζόπουλο (ἔλαβα εὐχαριστῶ). Γενναίονο Χο Ἑλληνα (περιμένω). Γιάννη Καμπαλάκη (σ' εὐχαριστῶ πού μὲ θυμᾶσαι ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη καθὼς καὶ ὅλοι ὅσοι ὀνομαστικῶς ἀναφέρεις) θὰ περιμένω γράμμα σου μ' ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ Νέο Κόσμο). Φρουρὸ τῆς Γαλανόλευκῆς (ἔλαβα τὴν ἐξόφλησιν τῆς συνδρομῆς σου τοῦ 1946 καὶ σ' εὐχα-

ριστῶ. Ἡ κ. Καλαβρέζου ἐξώφλησε τὴ συνδρομὴ τοῦ 1947. Ὡστόσο θὰ χαρῶ πολὺ ἂν περάσεις ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, καὶ σὲ γνωρίσω).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΑΡΧΗ 306ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν δημοσιευθῇ].

208. Συλλαβόγειρος

Σύμφωνο πρῶτο νότες δύο
μετὰ στὸ πιάνο χτύπα
νὰ κάνεις...

Τρύπα στὸ νερό;
—Ὁχι, νερὸ σὲ τρύπα!

Ἰναχος

209. Μεταγραμματισμός

Ἡ Μοῦσα κι' ἡ Ἐμπνευσιν ἄλλοτες
Σ' αὐτὲς ἦταν αἰχμάλωτες.
Τὸ πρῶτο τοὺς μετέβαλες;
Τοὺς ἄλλαξες καὶ τόνο;

—Μὲ δόξες μὲ περιέβαλες...
Γιατὶ ζηλεύεις μόνο;
Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος τάχατες
καὶ δὲν μπορούσα νάχατες;

Ἰναχος

210. Ἀναγραμματισμός

Ὅποιος ζεῖ χωρὶς αὐτὴ
Ἀσφαλῶς δὲ θὰ προκοφθεῖ
Μ' ἂν ἀναγραμματιστεῖ
Τὴ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη...

Ἰναχος

211. Δημῶδες Ἀίνιγμα

Ἐχω φτέρυγες μεγάλες
Τὶς ἀπλώνω, τίς ἀνοίγω
Μὰ ποτέ δὲν καταφέρνω
ἀπ' τὸν τόπο μου νὰ φύγω.

Γκάλι

212. Δικτυωτὸν

***** = Εἰς ἕκ τῶν 30 τυράν-
* * * * * [ων
* * * * * = Μέταλλο
* * * * *
* * * * * = Μυθολογικὸς ἦρως,
* * * * * [ἰδελ. τοῦ Ἡρακλέους
* * * * * = Προτέρημα.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Χρυσάνθεμον

213. Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων

(Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος—σιδηροο-
γικὸν ἔργαλειον) = Ἀντωνυμία (θῆλ.)
+ (νῆσος τοῦ Αἰγαίου—σφοδρὸν συναί-
μα).

ΦΥΛΛΑ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΟΣΟΙ ἔχουν ἑλληνικὴν τὸν τόμον τοῦ 1945, τοῦ 1946 καὶ τὴν ἑξαμηνία τοῦ 1947, γιὰ τὴν ἔχασαν ἢ κατεστράφησαν μερικὰ φύλλα, καὶ θέλουν νὰ τὸν συμπληρώσουν, παρακαλοῦνται νὰ ζητήσουν τὸ γρηγορώτερον τὰ φύλλα πού τοὺς λείπουν, ἀποστελλόντες μὰζι τὸ ἀντίτιμον (πρὸς 1100 τὸ φύλλον μὲ τὰ ταχυδρομικά). Γιατὶ μετὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν τόμων ἡ τῆς ἑξαμηνίας τοῦ 1947 ὅλγα χωριστὰ φυλλάδια θὰ περισσεύουν καὶ πιθανὸν ἀργότερα νὰ μὴν ὑπάρχουν.

Οἱ ΑΓΟΡΑΣΤΑὶ τῶν ἐπαρχιῶν μποροῦν νὰ κάνουν τὴν παραγγελίαν τοὺς στὸ Πρακτορεῖο «Σ. Τσαγγάρης» τῆς πόλεως τοὺς.

σθημα) = κάτοικος ἀρχαίας χώρας τῆς Μ. Ἀσίας + (τόπος λατρείας — σύνδεσμος) = Σύνδεσμος + (γυνὴ τῆς Γραφῆς—Ἀγία) = Ἀντωνυμία.
Ἀθροισμα ὑπολοίπων: Ἀρχαία πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Ἡ δευτέρα φῶν δὲν τηρεῖται).

Ἀντὸς τῆς Ἡπείρου

214. Τριπλὴ Ἀκροστιχὶς

Τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαίαν δυστυχὴ βασίλισσαν, τὰ δευτέρω ἀρχαίον βασιλεῖα τῶν Θηβῶν καὶ τὰ τρίτα ἐξανθηματικὴν νόσον:

1. Πρόσωπον τῆς Γραφῆς, 2. Ἀρχαῖος Ὀμηρικὸς μάντις, 3. Ὀμηρικὸς ἦρως, 4. Σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος, 5. Προφήτης.

Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι

215. Φωνηεντόλιπον

σου — εις

Νεφέλη

216. Γρίφος

Ρῶσοι
Ο.Η.Ε. λουτοὶ τὲ
μωροὶ

Ἰναχος

[Αἱ ἀνωτέρω ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ διακριθείσας συλλογὰς τοῦ προηγούμενου Διαγωνισμοῦ πρὸς Σύνθεσιν Ἀσκήσεων].

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγεῖα ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. — Ἐὰς δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλά στοιχεῖα δοχ. 1000. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 100 δοχ. ἡ λέξις μὲ ἀπλά, 150 δοχ. μὲ παρὰ καὶ 200 δοχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δοχ. 500.

[Α — 78]

Μαίνομαι στὸ κομψὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ δλους-ες. Μὲ ἀγάπη
Μανεδονικὸς Ἀγέρας

[Α — 79]

Ντέρεκτιβ Χ, ἔλαβα δέχομαι εὐχαριστῶς. Σοῦ ἀπάντησα. ΛΥΚΟΠΟΥΛΟ

[Α — 80]

Προσκοπικὸν Σῆμα Μ. Μ. ἔλαβα καὶ σοῦ ἔστειλα. Εὐχαριστῶ. Ἀλληλο-γραφούμε; Γελαστὲ Δογοτέχνη Μ. Μ. δὲν ἔλαβα. Γιατί; ΛΥΚΟΠΟΥΛΟ

[Α — 81]

Τί λὲς Πελληνέα; Ξαναρχίζουμε; Γαλάζιο Ἀστρο ἔστειλα Μ.Μ. ἔλαβες; Φιντανάκι

Οἱ συνδρομηταὶ πού ἀλλάζουν κατοικία παρακαλοῦνται νὰ μᾶς εἰδοποιοῦν ἐγκαίρως γιὰ νὰ μὴ χάνεται τὸ φύλλο τοὺς.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΧΡΥΣΟΥΛΗΣ, ΟΙ ΚΟΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε΄.

Και τὰ κουνέλια πού δὲ θά'χαν τὸ ὥραϊο τους ἄχυρο... Λοιπόν, τρέχει στὴν Ἑταιρεία, ζητᾷ νά'ρθει ἕνας τεχνίτης γρήγορα - γρήγορα, τὸ τηλέφωνό του — καταλαβαίνεις; — δὲ δουλεύει. Κοιτάει τ' ἀκουστικό, τίποτα! Μὰ γιατί νὰ μὴ δουλεύει; Νὰ ἰδοῦμε τὰ σύρματα... Μὰ ἐκεῖ ψηλά, ἐκεῖ ψηλά κοντὰ στὸ ταβάνι γιὰ κοιτάξε, ἕνα κομμένο σύρμα. Πῶς; Ποιὸς νὰ τὸ ἔκοψε; Ποιὸς ἀνέβηκε ἐκεῖ δὲ ψηλά νὰ κόψει τὸ σύρμα; Μὰ ὁ ποντικός. ποιὸς ἄλλος, ὁ ποντικός, ὁ ποντικός θὰ εἶχε φάει τὰ σύρματα τοῦ τηλεφώνου!

Ἔστησε πάλι τὸ βράδυ μὰ καινούρια παγίδα νὰ πιάσει τὸν ποντικό, καὶ τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ κ. Χρυσούλης σοῦ τὸν ἔχει μέσα σ' ἕνα μεγάλο κουβὰ νερό.

Οἱ ποντικοὶ δὲν θὰ ξανάρχονταν πιά. Καὶ τὰ κουνέλια θὰ χαίρονταν τὰ μικρὰ τους πού ὁ κ. Χρυσούλης καὶ ἡ γυναῖκα του ἀναγκάζον-

ταν νὰ τὰ περιποιηθοῦν... σὲ στιφάδο.

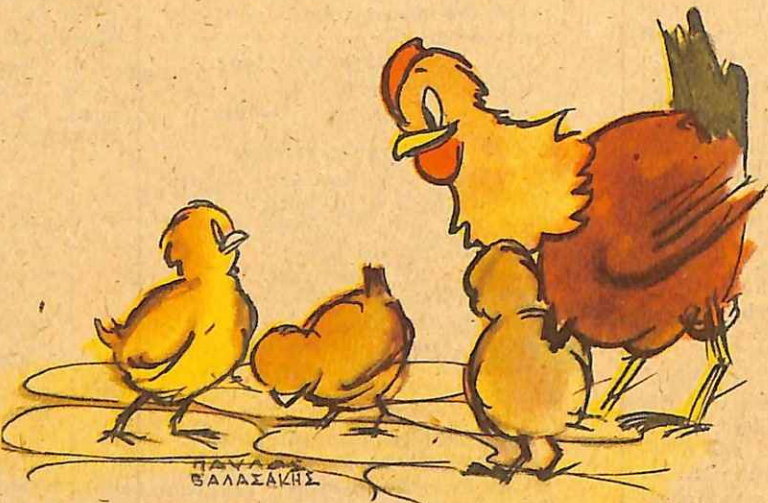
Οἱ κότες ἔκαναν αὐγὰ καὶ τὰ κλωσοῦσαν καὶ ἕνα ὥραϊο πρωϊνό, βγῆκαν μέσα ἀπὸ τ' αὐγὰ δέκα μικρὰ γκριζὰ, κίτρινα, μαῦρα, κοκκινόξανθα, καστανὰ κι' ἄσπρα παπάκια. Τί ὁμορφὰ πού ἦσαν αὐτὰ τὰ μικρὰ πουπουλένια παπά-

κια! Καὶ νὰ τ' ἀκοῦς διαρκῶς νὰ φωνάζουν «πίου, πίου, πίου, πίου, πίου» κι' ὅλο «πίου, πίου, πίου, πίου, πίου»... Μὰ ἦταν τρισαγαπημένα, τὰ μικρὰ αὐτὰ παπάκια κι' ὁ κ. Χρυσούλης τ' ἀγαποῦσε πολὺ καὶ φαντάζεστε πιά πόσο φρόντιζε γι' αὐτὰ καὶ πόσο τὰ περιποιόταν κάθε μέρα. Πολλὲς φορές ἀμελοῦσε ἀκόμα καὶ τὴ δουλιὰ του

γιὰ χατήρι τους. Ἐπαιρνε ὁ ἴδιος κι' ἔκοβε σὲ μικρὰ - μικρὰ κομματάκια, φλούδα τῆς μπανάνας καὶ τοῦ πεπονιοῦ καὶ τὰ τάιζε. Τὰ μικρὰ παπάκια ἦσαν καλοαναθρεμμένα ἔτρωγαν ἀπ' ὅλα, ὅ,τι καὶ νὰ τοὺς ἔδινες δὲν ἔλεγαν ὄχι.

(Στὸ ἐρχόμενο τὸ τέλος)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ



Ο ΠΙΠΗΣ ΚΙ' Ο ΝΟΝΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΤΑ ΣΟΡΤΣ

